

**UCHWAŁA NR X/57/2024
RADY GMINY NIECHLÓW**

z dnia 28 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030

Na podstawie art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) w związku z art. 9 pkt. 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 324) Rada Gminy Niechlów uchwala, co następuje:

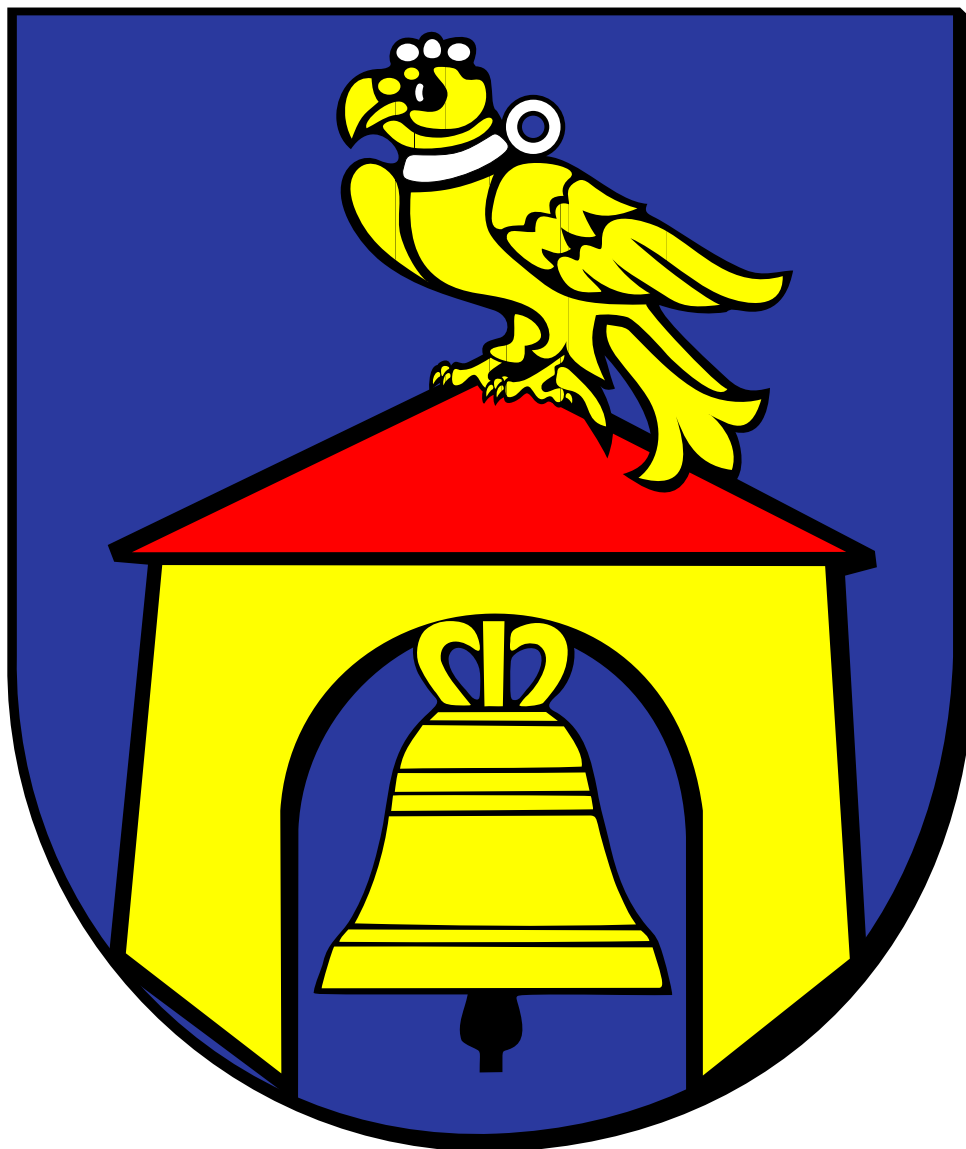
§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Niechlów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY NIECHLÓW

DARIUSZ TUPIEC

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY NIECHLÓW
na lata 2023-2030

BIA CONSULTOR | GMINA NIECHLÓW | 2023.2024

Jednostka strategiczna:

Gmina Niechlów

ul. Głogowska 31

56-215 Niechlów,

województwo: dolnośląskie, powiat: górowski

tel. 65 543 56 76, 730 777 830, fax 65 543 58 14

e-mail: urząd@niechlow.pl

Wykonawca dokumentu:

Bia Consultor Rybka-Ciurzyńska, Ciurzyński Spółka jawna

ul. Białobórska 17c

77-304 Rzeczenica

Telefon: tel. +48 59 725 17 74

e-mail: biuro@bia-consultor.pl

Zespół autorski pod kierownictwem:

Lecha A. Ciurzyńskiego i Łukasza Jurkowląńca

Gmina Niechlów:

BIA Consultor::

Spis treści

Wstęp	4
Słowniczek	5
Podsumowanie diagnozy społeczno – gospodarczej	6
<i>Obszar społeczny</i>	10
<i>Obszar gospodarczy</i>	11
<i>Obszar przestrzenny</i>	11
Analiza SWOT	13
Wizja i misja rozwoju gminy	21
<i>Wizja Gminy Niechlów</i>	21
<i>Misja Gminy Niechlów</i>	21
Cel główny Strategii Rozwoju	22
Główne obszary interwencji oraz schemat graficzny strategii	22
Cele strategiczne i cele operacyjne kierunki działań	24
I CEL STRATEGICZNY: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA	24
II. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ GOSPODARCZY	25
III. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY	26
IV. CEL STRATEGICZNY: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	27
V CEL STRATEGICZNY: TURYSTYKA I PROMOCJA	29
VI CEL STRATEGICZNY: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA	30
Model Struktury Funkcjonalno-przestrzennej	32
<i>Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego</i>	32
<i>Charakterystyka obszarów i kierunków interwencji</i>	35
<i>Graficzny model funkcjonalno-przestrzenny</i>	37
Model wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów	48
Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	49
Finansowanie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Niechlów	52
Spójność Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z innymi dokumentami strategicznymi	55
<i>Spójność z dokumentami na poziomie krajowym</i>	56
<i>Spójność z dokumentami na poziomie regionalnym</i>	69
<i>Spójność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym</i>	72
Monitoring i ewaluacja strategii	74
Literatura	75
Spis rysunków	76
Spis tabel	76

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 to dokument, który określa strategiczne kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata. Jest on odzwierciedleniem wizji rozwoju Gminy Niechlów, a także misji, która przyświeca całej samorządowej wspólnotce.

Dokument Strategii stanowi mapę drogową rozwoju i plan o charakterze strategicznym, który pozwoli w efektywny i zrównoważony sposób rozwiązywać lokalne problemy i wychodzić naprzeciw rosnącym się potrzebom i wymaganiom, które przed rozwijającymi się lokalnymi społecznościami stawiają zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne i makrospołeczne.

Dokument Strategii Rozwoju powstał dzięki zaangażowaniu wielu podmiotów. W pracach nad Strategią uczestniczyli: eksperci, radni, urzędnicy, przedstawiciele instytucji publicznych. Bardzo duży wpływ na ostateczny kształt dokumentu mieli także mieszkańcy Gminy Niechlów, którzy brali udział w zrealizowanych na terenie gminy badaniach społecznych.

Przyjęta Wizja oraz odpowiadająca jej Misja i Cele potwierdzają, iż Gmina Niechlów w najbliższych latach będzie wdrażać przyjęte rozwiązania planistyczne, które są motywowane potrzebami dynamicznie rozwijającej się społeczności lokalnej.

Słowniczek

- Gmina – gmina Niechlów
- Powiat – powiat górowski;
- Strategia – dokument pn. „Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030”;
- Diagnoza – dokument pn. „Diagnoza Społeczno – Gospodarcza Gminy Niechlów”;
- GUS – Główny Urząd Statystyczny;
- BDL GUS – Bank Danych Lokalnych portal informacyjny Głównego Urzędu Statystycznego - <https://bdl.stat.gov.pl>;
- KRS – Krajowy Rejestr Sądowy;
- SWOT – narzędzie analizy strategicznej dokonujące oceny mocnych (S), słabych (W) stron organizacji, oraz szans (O) i zagrożeń (T) oddziaływującego, na tę organizację otoczenia zewnętrznego;
- PGW WP - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- CG – cel główny;
- CS – cel strategiczny;
- CO – cel Operacyjny;
- OSI - Obszary Strategicznej Interwencji;
- SOR - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r.;
- PZPWD - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego;
- KSRR 2030 - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, dokument przyjęty uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.;
- SRWD - Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, dokument przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r.;
- PUP – Powiatowy Urząd Pracy;
- OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej;
- – Aglomeracja Opolska (Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Opolskiej);
- LGOF – Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny;
- FEDŚ – Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dokument przyjęty uchwałą nr uchwała nr 6780/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 kwietnia 2023 r.;
- e-usługi – usługa świadczona drogą elektroniczną przez sieć telekomunikacyjną, a w tym sieć komputerową, np. Internet, z wykorzystaniem technologii informacyjnej, której świadczenie jest zautomatyzowane i która wymaga niewielkiego udziału człowieka;
- t.j. – tekst jednolity, określenie użyte przy identyfikacji publikatora aktu prawnego.

Podsumowanie diagnozy społeczno – gospodarczej

Zgodnie z powszechnie przyjętymi praktykami sporządzania planów strategicznych, które znajdują szerokie odzwierciedlenie w literaturze z zakresu planowania strategicznego, podstawę sporządzania projektu strategii rozwoju stanowiła dogłębna diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej analizowanej organizacji, w tym przypadku gminy jako jednostki samorządu terytorialnego.

Diagnozę społeczno-gospodarczą podzielono na dwa etapy. Pierwszą jej częścią było przeprowadzenie badań ilościowych z wykorzystaniem danych zastanych. W tym etapie wykorzystano metodę „białego wywiadu” – tj. metodę badań „desk research” w oparciu o dane zastane. Jest to metoda badawcza, która sprowadza się do analizy zapisów dostępnych źródeł danych, obejmującej w szczególności ich kompilację, wzajemną weryfikację i przetwarzanie. Analiza taka stanowi bazę do wypracowania wniosków w temacie badanego problemu. Podstawę diagnozy stanowiły dane z ogólnodostępnych portali branżowych (w tym: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, rejestry jednostek oświatowych, rejestry urzędów administracji publicznej, itp.) oraz specjalistyczne dane kartograficzne, a także szczegółowe raporty opracowane przez Gminę Niechlów.

W drugim etapie prac analitycznych wykorzystano konsultacje społeczne, które umożliwiły - zebranie opinii i oczekiwań mieszkańców oraz przedstawicieli lokalnej społeczności, a także pozwoliły na zaangażowanie mieszkańców w proces tworzenia dokumentu strategicznego poprzez mechanizmy partycypacji społecznej. Założeniem, przyjętym przez zarząd powiatu, było jak najdokładniejsze zdiagnozowanie potencjałów rozwojowych oraz problemów, które mogą hamować rozwój powiatu, a także zasobów, które mogą być wykorzystane do dynamicznego rozwoju obszaru. Konsultacje społeczne zakładały, że w proces budowania dokumentu strategicznego zostaną zaangażowane osoby pochodzące z terenu całego powiatu, wywodzące się z różnych środowisk i reprezentujące różne opinie i postawy.

Wspominana wyżej, „Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy Niechlów” jest dokumentem, który stanowił punkt wyjścia do opracowania strategicznych potrzeb i oczekiwań społecznych oraz wynikających z nich strategicznych kierunków interwencji, opisanych w kolejnych rozdziałach *Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030*.

W procesie tworzenia diagnozy strategicznej posłużono się danymi jakościowymi i ilościowymi oraz danymi przestrzennymi. Jako zakres czasowy diagnozy strategicznej wybrano okres kilku lat poprzedzających tworzenie tego dokumentu. Przygotowanie opracowania miało na celu zapoznanie się z uwarunkowaniami i dynamiką zmian społeczno-gospodarczych, które zachodziły w ostatnich latach na terenie gminy. Dla celów porównawczych wybrane dane zestawiono z analizami opisującymi funkcjonowanie innych regionów oraz uśrednionymi danymi dla województwa opolskiego oraz Polski. Dla potrzeb opracowania diagnozy społeczno-gospodarczej (m.in. demografii, wskaźników bezrobocia, opieki społecznej, zasobów i gospodarki komunalnej, przedsiębiorczości, aktywności społecznej, aktywności gospodarczej, oceny ładu przestrzennego, oferty inwestycyjnej oraz rekreacyjnej i turystycznej, edukacji, itp.) wykorzystano analizę danych zastanych z wykorzystaniem metody *desk research*. Zgodnie z zasadami tego rodzaju badań wykonano następujące kroki:

- audyt zerowy (identyfikacja dostępnych zbiorów danych);

- opracowanie zbioru potencjalnych zmiennych;
- analiza wstępna danych statystycznych;
- analiza trendów cech charakterystycznych dla danych poddanych badaniu;
- analiza porównawcza wyników;
- formułowanie wniosków.

Analizie ilościowej poddano dane z następujące źródła danych:

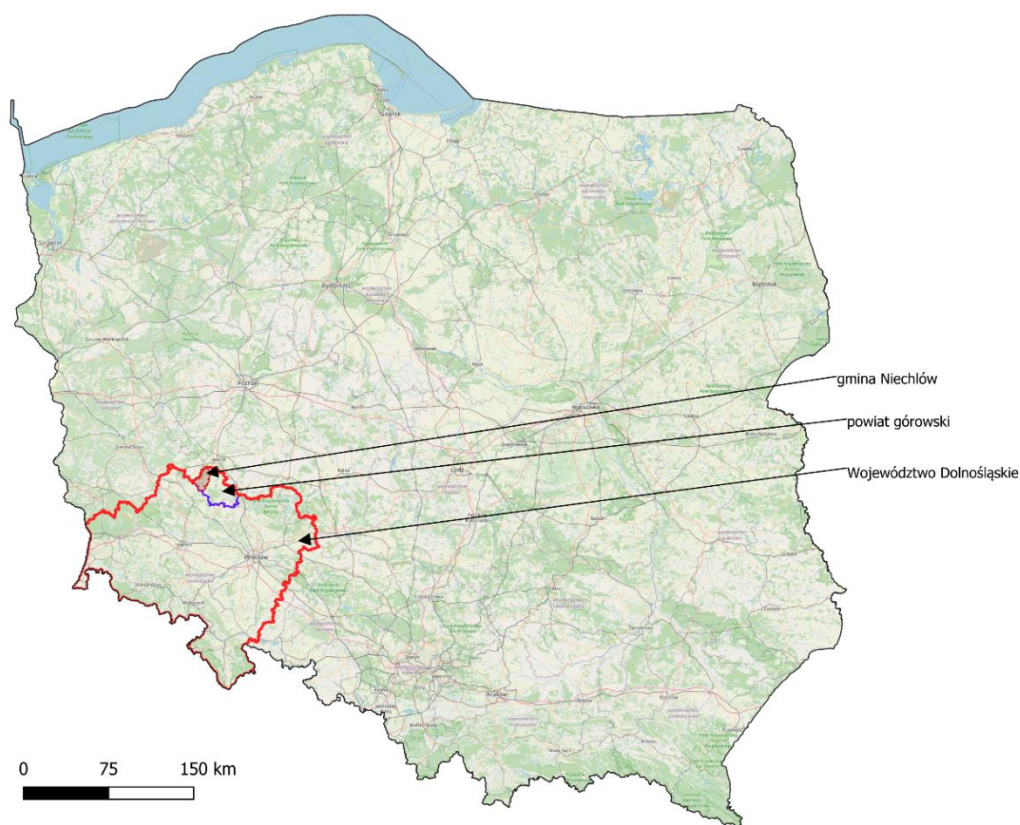
- dane liczbowe oraz opisowe dostępne na stronach internetowych gminy Niechlów oraz Biuletynie Informacji Publicznej;
- dane liczbowe z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (dalej BDL GUS);
- dane identyfikacyjne z Krajowego Rejestru Sądowego;
- dane identyfikacyjne z Rejestru REGON Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane identyfikacyjne z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych;
- dane identyfikacyjne z rejestru placówek medycznych;
- dane liczbowe i opisowe z raportów o stanie powiatu;
- dane opisowe z dokumentów i opracowań obowiązujących w jednostkach podległych staroście;
- dane identyfikacyjne i kartograficzne portali mapowych, w tym m.in.:
  - <https://www.geoportal.gov.pl/>;
  - <https://mapa.inspire-hub.pl/>;
  - <https://polska.e-mapa.net>
  - oraz innych portali SIP (systemu informacji przestrzennej).

Zgodnie z ugruntowaną w ostatnim okresie praktyką sporządzania dokumentów strategicznych, w szczególności mając na uwadze wytyczne ekspertów Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, w niniejszym dokumencie nie zamieszczano szczegółowych i detalicznych analiz ilościowo-jakościowych, a przedstawiono syntezę głównych wniosków z Diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy Niechlów. Wnioski przedstawiono w poniższych podrozdziałach.

Położenie i lokalizacja gminy

Gmina Niechlów, jest gminą o charakterze gminy wiejskiej, która administracyjnie należy do Województwa Dolnośląskiego i zlokalizowana jest w jego północnej części. Administracyjnie gmina Niechlów, od strony zachodniej, graniczy z województwem Lubuskim.

Rysunek 1: Położenie gminy Niechlów w Polsce

źródło: opracowanie na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>

Niechlów to jedna z czterech gmin wchodzących w skład powiatu górowskiego.

Tabela 1: Powierzchnie gmin powiatu górowskiego

nazwa gminy	powierzchnia w ha	udział w powiecie
gmina Góra	26 601	36%
gmina Jemielno	12 404	17%
gmina Niechlów	15 109	20%
gmina Wąsosz	19 711	27%

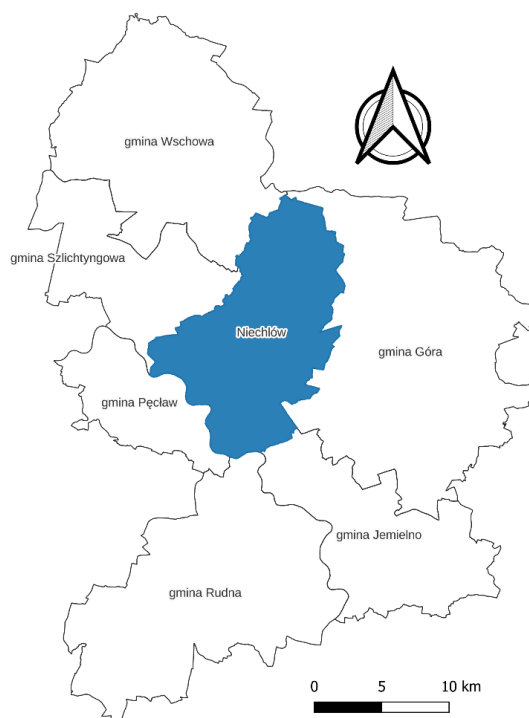
źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Gmina Niechlów, pod względem powierzchni jest trzecią jednostką samorządu terytorialnego, z tworzących powiat górowski. Gmina położona jest w północno – zachodniej części powiatu kwidzińskiego.

Gmina Niechlów sąsiaduje z następującymi gminami:

- Góra (powiat górowski, województwo dolnośląskie);
- Jemielno (powiat górowski, województwo dolnośląskie);
- Pęcław (powiat głogowski, województwo dolnośląskie);
- Rudna (powiat lubiński, województwo dolnośląskie);
- Szlichtyngowa (powiat wschowski, województwo lubuskie);
- Wschowa (powiat wschowski, województwo lubuskie).

Rysunek 2: Gminy sąsiadujące z gminą Niechlów

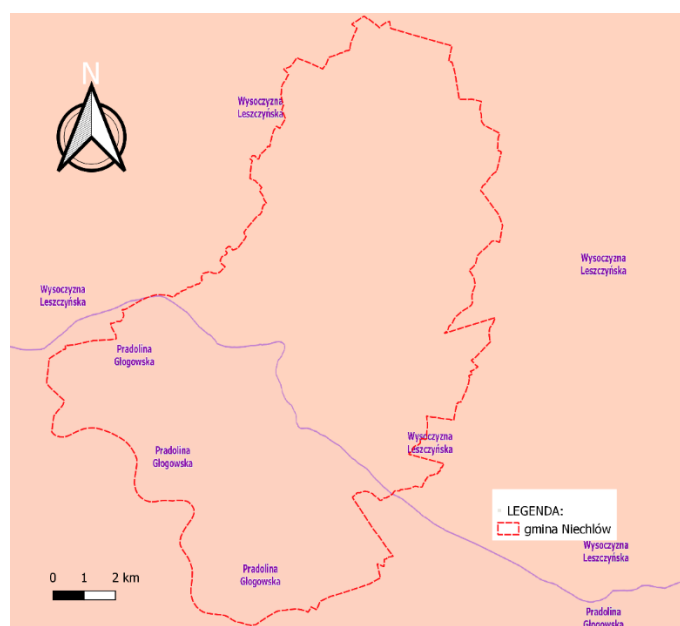

źródło: opracowanie na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>

Gmina Niechlów położona jest na obszarze Podprowincji geograficznej: Niziny Środkowopolskie, Prowincji: Niż Środkowoeuropejski oraz Megaregionu: Pozaalpejskiej Europy Środkowej. Obszar gminy dzielony jest na dwa Mezoregiony:

- Pradoliny Głogowskiej w Obniżeniu Milicko-Głogowskim;
- Wysoczyzny Leszczyńskiej, Niziny Południowowielkopolskiej.

Rysunek 3: Położenie gminy Niechlów w Mezoregionach w Polsce

źródło: opracowanie na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>

W gminie Niechlów zlokalizowanych jest 22 miejscowości.

Tabela 2: Miejscowości w gminie Niechlów

Miejscowość	Charakter osadniczy	Sołectwo
Bartodzieje	wieś	Bartodzieje
Bełcz Wielki	wieś	Bełcz Wielki
Bogucin	wieś	Bogucin
Głobice	wieś	Głobice
Karów	wieś	Karów
Klimontów	osada	Niechlów
Lipowiec	wieś	Lipowiec
Łękanów	wieś	Łękanów
Masełkowice	wieś	Masełkowice
Miechów	wieś	Miechów
Naratów	wieś	Naratów
Niechlów	wieś	Niechlów
Siciny	wieś	Siciny
Świerczów	wieś	Świerczów
Szaszorzowice	wieś	Szaszorzowice
Tarpno	wieś	Tarpno
Wągroda	wieś	Wioska
Wioska	wieś	Wągroda
Wroniniec	wieś	Wronów
Wronów	wieś	Wroniniec
Żabin	wieś	Żabin
Żuchłów	wieś	Żuchłów
Razem	22	21

źródło: opracowanie na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>; GUS BDL

Głównym ośrodkiem osadniczym gminy jest miejscowość Niechlów, w której siedzibę mają władze JST.

Obszar społeczny

- gmina Niechlów charakteryzuje się względnie dużym spadkiem liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 10 lat liczba mieszkańców Gminy Niechlów zmniejszyła się o 12%. Gminę w 2022 r. zamieszkiwały 4 554 osoby;
- czynnikiem wzmacniającym efekt wyludniania się gminy Niechlów są ruchy migracyjne, które obrazuje ujemne saldo migracyjne. Liczba osób opuszczających teren gminy Niechlów jest wyższa niż tych, które na jej terenie się osiedlają;
- depopulacja spowodowała również spadek gęstości zaludnienia. Gęstość zaludnienia na terenie gminy w zestawieniu, ze średnią wartością dla województwa Dolnośląskiego, jest bardzo niska;

- struktura wieku mieszkańców gminy wskazuje na przewagę osób w wieku produkcyjnym, aczkolwiek liczba mieszkańców mieszczących się w tej kategorii maleje. Jednocześnie maleje liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i systematycznie rośnie liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym;
- zamożność mieszkańców gminy Niechlów jest niższa od mieszkańców innych regionów;
- zapotrzebowanie na pomoc środowiskową w gminie Niechlów jest relatywnie wyższe niż w innych regionach, aczkolwiek badania społeczne potwierdzają, iż gmina w sposób wystarczający wypełnia zadania własne w tym zakresie;
- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w okresie ostatnich 10 lat maleje;
- w zakresie ochrony zdrowia, badania wskazują na dostępność do świadczeń i procedur medycznych, aczkolwiek ilość porad medycznych udzielonych na 1 mieszkańca jest wyższa niż dla innych obszarów analizy;
- oferta opieki przedszkolnej i edukacyjnej wypełnia oczekiwania lokalnej społeczności;
- oferta kulturalna gminy bazuje głównie na działalności Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Gminnej, które prowadzą działalność w dziedzinie tworzenia i upowszechniania różnych dziedzin kultury służących rozwojowi i potrzeb kulturalnych mieszkańców – ilość imprez kulturalnych w analizowanym okresie wykazywała trend malejący, zaś ilość osób korzystających z usług kulturalnych maleje;
- na terenie gminy obserwuje się wyższe do innych regionów wskaźniki zinstytucjonalizowanej aktywności społecznej (w szczególności liczba funkcjonujących organizacji pozarządowych oraz aktywność Gminnych Rad Seniorów i Rady Młodzieżowej);
- w gminie notowany jest wyższy, niż na innych obszarach porównywalnych, wskaźnik obciążenia izb mieszkalnych ilością mieszkańców, aczkolwiek obserwuje się trend rosnący bazy lokalowej.

Obszar gospodarczy

- wskaźniki aktywności gospodarczej (przedsiębiorczości) wskazują na znacznie niższą przedsiębiorczość mieszkańców gminy Niechlów w stosunku do mieszkańców innych regionów;
- na obszarze gminy dominują jednostki prowadzące działalność gospodarczą w branży pozostałej, o własności prywatnej, zatrudniające do 9 osób;
- w strukturze osób pozostających bez pracy, pod względem wieku, dominują osoby w wieku od 25 do 50 lat. Średni wskaźnik udziału bezrobocia kobiet w strukturze ogółem wynosi 64,6%;
- w analizowanym okresie wskaźnik odsetka bezrobotnych w gminie Niechlów jest wyższy od analogicznych wskaźników liczonych dla województwa oraz dla Polski, aczkolwiek przyjmuje on wartości zbliżone dla wartości liczonej dla powiatu;
- gmina Niechlów nie posiada sformalizowanej oferty turystycznej dla odbiorców zewnętrznych;
- oferta inwestycyjna gminy jest w dużym stopniu podporządkowana i ograniczana przez obszary szczególnie cenne przyrodniczo;
- oferta inwestycyjna gminy, która jest kierowana dla sektora gospodarczego wymaga sformalizowania i właściwej komunikacji, w szczególności także ponadregionalnej;

Obszar przestrzenny

- powierzchnia gminy Niechlów nie odbiega od średniej statystycznej gminy wiejskiej;

- 41% obszaru gminy Niechlów w 41% stanowią obszary prawnie chronionych, w tym Dolina Baryczy (Obszar Chronionego Krajobrazu) oraz Łęgi Odrzańskie (Obszary Natura 2000). Ponadto, na obszarze gminy Niechlów określono 2 korytarze ekologiczne pn. Legi Obrzańskie - Dolina Odry, KPdC-21A oraz Dolina Odry Środkowej, KPdC-19E;
- rejestrowany stan powietrza w gminie Niechlów jest bardzo dobry, a dla pyłu zawieszonego PM10 zadowalający;
- na obszarze gminy występuje względnie rozległa sieć powierzchniowych cieków wodnych, a także obszary zagrożone zalaniem;
- Gmina Niechlów położona jest z dala od dużych aglomeracji miejskich. Analiza wskazuje na brak dostępu do środków komunikacyjnych innych niż komunikacja kołowa (lotniska i linie kolejowe);
- kierunki zagospodarowania przestrzennego zakładają przede wszystkim rozwój rolnictwa oraz zachowanie wartości zasobów przyrodniczych, z obszarami aktywności gospodarczej zlokalizowanymi w pobliżu istniejących terenów zabudowanych, co wprowadza względnie duże ograniczenia w realizacji innych kierunków rozwoju;
- gminę charakteryzuje bardzo wysoki (100%) wskaźnik pokrycia obszarów postanowieniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Pełne pokrycie powierzchni gminy regulacjami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego mogą powodować utrudnienia i bariery w swobodnym i niczym nieograniczonym rozwoju przestrzennym gminy;
- tereny gminy w dużym stopniu wykorzystywane są rolniczo (41% udział w powierzchni). Ponad 24% obszaru gminy jest zalesiona;
- wskaźnik ilości budynków mieszkalne na 1000 mieszkańców rośnie i jest wyższy od wskaźnika dla innych regionów. w okresie poddanym diagnozie wzrosła liczba przyłączy wodnych do budynków mieszkalnych;
- aktywność inwestycyjna, mierzona na podstawie ilości nowych mieszkań oddanych na 10 tys. mieszkańców jest w gminie Niechlów mniejsza niż w województwie Dolnośląskim, w Polsce;
- stopień obsługi przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania jest niższy niż w innych regionach, aczkolwiek wskaźnik przeciętnej ilości osób przypadających na 1 izbę mieszkalną był wyższy niż w innych regionach;
- wskaźniki gospodarki odpadami stałymi we wszystkich aspektach wskazują, iż gospodarka odpadami prowadzona w gminie Niechlów jest na wysokim poziomie efektywności;
- wskaźnik realizacji usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Niechlów nie jest wysoki i wynosi 27%;
- na obszarze gminy Niechlów nie występują drogi krajowe. W granicach administracyjnych gminy zlokalizowane są drogi wojewódzkie i drogi powiatowe zapewniające skomunikowanie gminy z pozostałymi regionami. Siatka dróg gminnych koresponduje z siecią ponadgminną;
- na obszarze gminy Niechlów nie występuje dystrybucja paliwa gazowego na cele grzewcze dla odbiorców końcowych;
- na terenie gminy Niechlów pokrycie dostępem do Internetu jest bardzo niskie;
- gmina realizuje programy związane z ochroną środowiska, mające na celu realizację polityk zrównoważonego rozwoju;

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem analitycznym służącym do weryfikacji potencjału wewnętrznego organizacji oraz wpływu otoczenia dalszego i bliższego na analizowaną organizację. Celem analizy SWOT jest określenie aktualnej pozycji strategicznej organizacji i perspektyw jej rozwoju.

Elementami analizy są czynniki klasyfikujące:

S – Strengths – **silne strony organizacji** – czynniki wyróżniające organizację w otoczeniu, których wykorzystanie może sprzyjać jej rozwojowi;

W – Weaknesses – **słabe strony organizacji** – czynniki, których niewyeliminowanie bądź brak ich kompensacji, będzie powodować negatywny wpływ, bądź zahamowanie rozwoju organizacji;

O – Opportunities – **szanse** – uwarunkowania zewnętrzne, których umiejętne wykorzystanie może pozytywnie wpłynąć na rozwój organizacji;

T – Threats – **zagrożenia** – czynniki, które w momencie analizy są neutralne dla organizacji, aczkolwiek w przyszłości mogą być zagrożeniem dla efektywności działania i rozwoju organizacji.

W poniższych tabelach przedstawiono wyłonione w wyniku badań społecznych oraz diagnozy czynniki klasyfikujące. Następnie dokonując oceny siły ich wzajemnego oddziaływania – wyniki analizy przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 3: Mocne i Słabe strony gminy Niechlów

Lp.	Mocne Strony (Strengths)	L.p.	Słabe strony (Weaknesses)
S1	Bioróżnorodność środowiska przyrodniczego i zasoby naturalne.	W1	Słaba dostępność do komunikacji publicznej
S2	Bogactwo naturalne regionu - bogata sieć cieków wodnych (szczególnie rzeka Odra i Barycz)	W2	Ujemny przyrost naturalny, starzenie się ludności
S3	Położenie z dala od głównych szlaków komunikacyjnych, położenie na uboczu (cisza i spokój)	W3	Niewystarczająca współpraca pomiędzy gminą i powiatem
S4	Duża liczba realizowanych zadań inwestycyjnych	W4	Rozwinięte zjawisko migracja mieszkańców
S5	Relatywnie dobre warunki produkcji rolniczej	W5	Zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców
S6	Bardzo dobra jakość powietrza	W6	Brak bezpośredniego dostępu do połączeń kolejowych
S7	Duża aktywność mieszkańców (NGO, funkcjonujące Rady Seniorów i Młodzieżowa)	W7	Ograniczenia planowania przestrzennego wynikające z uregulowań MPZP
S8	Istniejąca infrastruktura komunalna - rosnąca długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	W8	Brak spójnej promocji regionu i marki lokalnej
S9	Duże przywiązanie do miejsca	W9	Peryferyjne położenie gminy względem głównych ośrodków i aglomeracji przemysłowych,
S10	Gęstość zaludnienia mniejsza od innych regionów	W10	Ograniczona komunikacja (transport) wewnątrzgminna
S11	Duży odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym	W11	Brak miejsc pracy, wysokie wskaźniki bezrobocia
S12	Lokalizacja krajowych szlaków komunikacyjnych (drogi krajowe, w tym szybkiego ruchu)	W12	Brak instytucji wsparcia biznesu
S13	Działające instytucje kultury	W13	Brak miejsc noclegowych, brak informacji o agroturystyce
S14	Wystarczające zaspokajanie potrzeb społecznych przez instytucje oświatowe i opieki nad dziećmi	W14	Ograniczona liczba rozpoznawalnych produktów lokalnych (wydarzenie, produkt, miejsce rozpoznawalne w perspektywie regionu lub Polski). Wydarzenia takie jak "Wieczór Marcinowy w Sicinach 10 listopada" wymagają zintensyfikowania działań promocyjnych.
S15	Zidentyfikowane zasoby - koncesje (obszary górnicze)	W15	Niski poziom dochodów mieszkańców gminy
S16	Wysoki poziom i jakość gospodarki odpadami komunalnymi	W16	Brak sformalizowanej komunikacji o wydarzeniach
S17	Istniejąca infrastruktura sieci przesyłowej gazu	W17	Zły stan techniczny dróg, szczególnie powiatowych
S18	Istniejące szlaki turystyczne (rowerowe)	W18	Mała liczba odpowiednio uzbrojonych terenów inwestycyjnych
S19	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej świadczący usługi na obszarze gminy	W19	Brak zintegrowanego systemu informacji turystycznej
S20	Duży potencjał wietrzności (potencjał lokalizacji siłowni wiatrowych) na obszarze gminy	W20	Brak opieki żłobkowej

Tabela 4: Szanse i zagrożenia dla gminy Niechlów

L.p.	Szanse (Opportunities)	L.p.	Zagrożenia (Weakneses)
O1	Rozwijające się organizacje pozarządowe i szansa na zwiększenie aktywności społecznej	T1	Brak stabilności ekonomicznej - zagrożone finansowanie
O2	Wzrost wartości krajowej turystyki oraz ekologicznych form rolnictwa	T2	Duże upolitycznienie decyzji ponadregionalnych i towarzyszące im podziały polityczne
O3	Potencjalny dostęp do możliwości dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych	T3	Zagrożenie zmniejszeniem roli samorządu terytorialnego;
O4	Wzrost świadomości ekonomicznej warunkującej nacisk na konsumpcję produktów lokalnych	T4	Rosnące wymogi i obciążenie samorządów zadaniami zleconymi;
O5	Możliwość wykorzystania rzeki Odry do celów transportowych (droga wodna) oraz rekreacyjnych	T5	Niezrozumiałe nowe uwarunkowania fiskalne, które mogą doprowadzić do zatrzymania rozwoju przedsiębiorczości;
O6	Rosnące zainteresowanie osiedlaniem się w oddaleniu od większych aglomeracji (mniejsza gęstość zaludnienia, mniejsze odległości, mniejsze koszty);	T6	Działania wojenne poza granicami Polski oraz pandemia
O7	Potencjalna możliwość wykorzystania zasobów kopalin (pokłady gazu)	T7	Rosnące wymogi i ograniczenia prawne związane z użytkowaniem zasobów środowiskowych
O8	Możliwość zagospodarowania terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo na cele rekreacji i wypoczynku	T8	Zmiana miejsca zamieszkania przez młodych ludzi
O9	Systemowe rozwiązanie problemu wykluczenia komunikacyjnego	T9	Zagrożenie trwałą marginalizacją gminy
O10	Zmiany klimatyczne warunkujące osiedlanie się na terenach gwarantujących dostęp do wody	T10	Spadająca liczebność mieszkańców, depopulacja i migracja ludności
O11	Zmiana profilu działania gospodarki światowej z Industrialnej na Informacyjną. Przemysł 4.0	T11	Rosnące obciążenia finansowe i koszty pracy
O12	Możliwość obniżenia kosztów funkcjonowania placówek i instytucji publicznych za sprawą działań związanych z termomodernizacją	T12	Niesprzyjająca koniunktura w gospodarce światowej i krajowej (przedłużający się kryzys surowcowy)
O13	Wzrastająca rola produkcji i usług zapewniających "zerowy ślad węglowy"	T13	Zagrożenie suszą
O14	Rozwój technologii wytwarzania energii w oparciu o źródła rozproszone i odnawialne (modele prosumencie)	T14	Zagrożenia powodziowe
O15	Wzrastająca świadomość społeczna i chęć zamieszkiwania na terenach atrakcyjnych ekologicznie;	T15	Konkurencyjność ościennych samorządów (dostęp do usług, wysokość zarobków, odległość od dużych ośrodków miejskich)
O16	Rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne i opiekuńcze skierowane do seniorów	T16	Postępujący spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym

źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy Społeczno-Gospodarczej

Tabela 5: Siła oddziaływania mocnych stron na możliwość wykorzystania szans (SO)

S	O	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Liczba interakcji	mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5	waga	iloczyn
		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓				
1	→		1			1	1		1		1	1		1	1	1		9	3	0,07	0,59
2	→		1			1	1		1		1	1				1		7	3	0,07	0,46
3	→		1			1	1		1	1		1				1		7	3	0,07	0,46
4	→			1		1	1				1	1	1	1	1		1	9	1	0,02	0,20
5	→		1		1									1				3	3	0,07	0,20
6	→		1				1		1			1	1	1		1		7	1	0,02	0,15
7	→	1	1		1	1	1		1			1					1	8	5	0,11	0,87
8	→			1			1					1	1	1				5	1	0,02	0,11
9	→	1	1		1		1		1			1					1	7	1	0,02	0,15
10	→		1				1				1	1					1	5	1	0,02	0,11
11	→		1	1	1		1					1						5	5	0,11	0,54
12	→		1			1	1		1	1								5	3	0,07	0,33
13	→	1			1		1					1	1				1	6	3	0,07	0,39
14	→				1		1					1	1					4	1	0,02	0,09
15	→							1										1	1	0,02	0,02
16	→			1			1					1		1		1		5	1	0,02	0,11
17	→			1			1	1						1				4	1	0,02	0,09
18	→		1			1	1		1			1				1		6	3	0,07	0,39
19	→						1										1	2	5	0,11	0,22
20	→		1											1	1	1		4	1	0,02	0,09
Liczba interakcji		3	12	5	6	7	17	2	8	3	3	14	5	8	3	7	6	sumy pośrednie		1,00	5,54
mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5		3	3	5	1	3	1	1	3	3	3	5	3	1	5	3	5	1,00	suma iloczynów	12,15	
waga		0,06	0,06	0,10	0,02	0,06	0,02	0,02	0,06	0,06	0,06	0,10	0,06	0,02	0,10	0,06	0,10				
iloczyn		0,18	0,75	0,52	0,13	0,44	0,35	0,04	0,50	0,18	0,18	1,46	0,31	0,17	0,31	0,44	0,63	6,60			

Tabela 6: Siła oddziaływania mocnych stron na zapobieganie zagrożeniom (ST)

S	T	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Liczba interakcji	mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5	waga	iloczyn
		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓				
1	→				1			1						1	1	1		5	3	0,07	0,33
2	→							1		1				1	1	1		5	3	0,07	0,33
3	→			1			1		1	1						1		5	3	0,07	0,33
4	→	1	1	1	1	1	1		1	1	1		1	1		1	1	13	1	0,02	0,28
5	→	1			1	1	1	1		1			1	1		1	1	10	3	0,07	0,65
6	→				1											1		2	1	0,02	0,04
7	→			1		1	1		1	1	1					1		7	5	0,11	0,76
8	→	1		1	1			1	1	1	1					1		8	1	0,02	0,17
9	→								1	1	1					1		4	1	0,02	0,09
10	→								1		1					1		3	1	0,02	0,07
11	→	1				1	1		1	1	1	1	1			1	1	10	5	0,11	1,09
12	→								1			1				1		3	3	0,07	0,20
13	→	1		1	1				1	1	1					1		7	3	0,07	0,46
14	→	1		1	1				1		1	1				1		7	1	0,02	0,15
15	→	1	1				1						1					4	1	0,02	0,09
16	→			1	1				1	1	1		1			1		7	1	0,02	0,15
17	→	1	1			1	1						1			1		6	1	0,02	0,13
18	→								1							1		2	3	0,07	0,13
19	→				1		1		1	1	1					1		6	5	0,11	0,65
20	→	1	1			1		1					1					5	1	0,02	0,11
Liczba interakcji		9	4	7	9	6	8	5	13	11	10	3	7	4	2	18	3	sumy pośrednie		1	6,20
mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5		3	1	5	1	3	1	3	5	5	5	3	1	3	5	3	3	suma iloczynów		13,94	
waga		0,06	0,02	0,10	0,02	0,06	0,02	0,06	0,10	0,10	0,10	0,06	0,02	0,06	0,10	0,06	0,06				
iloczyn		0,54	0,08	0,70	0,18	0,36	0,16	0,30	1,30	1,10	1,00	0,18	0,14	0,24	0,20	1,08	0,18	7,74			

Tabela 7: Oddziaływanie słabych stron na możliwość wykorzystania szans (WO)

W	O	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Liczba interakcji	mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5	waga	iloczyn
		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓				
1	→		1	1			1										1	4	3	0,06	0,24
2	→	1					1									1	1	4	5	0,10	0,40
3	→	1	1							1								3	1	0,02	0,06
4	→						1				1					1		3	3	0,06	0,18
5	→	1									1			1	1	1		5	1	0,02	0,10
6	→		1				1			1						1		4	1	0,02	0,08
7	→		1	1		1	1				1		1	1	1			8	5	0,10	0,80
8	→	1	1		1	1			1		1			1		1		8	3	0,06	0,48
9	→		1	1	1	1	1		1	1	1	1		1		1		11	1	0,02	0,22
10	→	1	1	1			1			1						1		6	3	0,06	0,36
11	→		1	1	1	1	1	1	1		1					1		9	5	0,10	0,90
12	→	1	1						1			1		1		1		6	1	0,02	0,12
13	→	1	1						1									3	3	0,06	0,18
14	→	1	1		1	1			1					1				6	3	0,06	0,36
15	→	1	1		1	1		1	1			1			1	1	1	10	1	0,02	0,20
16	→	1	1		1	1	1				1					1		7	3	0,06	0,42
17	→		1	1			1			1		1				1		6	3	0,06	0,36
18	→			1			1	1	1			1			1	1		7	1	0,02	0,14
19	→	1	1						1									3	3	0,06	0,18
20	→			1			1					1	1			1		5	1	0,02	0,10
Liczba interakcji		11	15	8	6	7	12	3	9	5	5	8	2	6	4	14	3	sumy pośrednie		#ADR!	5,88
mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5		3	3	5	1	3	1	1	3	3	3	5	3	1	5	3	5	suma iloczynów		13,09	
waga		0,06	0,06	0,10	0,02	0,06	0,02	0,02	0,06	0,06	0,06	0,10	0,06	0,02	0,10	0,06	0,10	1,00			
iloczyn		0,69	0,94	0,83	0,13	0,44	0,25	0,06	0,56	0,31	0,31	0,83	0,13	0,13	0,42	0,88	0,31	7,21			

Tabela 8: Wpływ słabych stron na zwiększenie zagrożeń (WT)

T	W	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Liczba interakcji	mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5	waga	iloczyn
		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓				
1	→				1											1		2	3	0,06	0,12
2	→								1		1						1	3	5	0,10	0,30
3	→		1	1	1		1			1								5	1	0,02	0,10
4	→								1	1	1	1	1			1	1	7	3	0,06	0,42
5	→				1			1						1	1			4	1	0,02	0,08
6	→				1				1	1	1					1		5	1	0,02	0,10
7	→	1	1		1			1						1	1	1		7	5	0,10	0,70
8	→	1			1											1		3	3	0,06	0,18
9	→			1	1		1		1	1	1					1		7	1	0,02	0,14
10	→	1	1	1	1				1	1	1					1	1	9	3	0,06	0,54
11	→	1				1			1	1	1					1	1	7	5	0,10	0,70
12	→	1				1			1	1	1	1				1	1	8	1	0,02	0,16
13	→	1				1				1								3	3	0,06	0,18
14	→	1		1	1													3	3	0,06	0,18
15	→					1			1	1	1	1	1			1	1	8	1	0,02	0,16
16	→	1			1				1	1								4	3	0,06	0,24
17	→	1		1	1				1	1	1					1		7	3	0,06	0,42
18	→	1	1		1	1			1	1	1		1			1	1	10	1	0,02	0,20
19	→	1			1													2	3	0,06	0,12
20	→	1	1	1	1				1	1	1					1	1	9	1	0,02	0,18
Liczba interakcji		12	5	6	14	5	2	2	12	13	11	3	3	2	2	13	8	sumy pośrednie		1,00	5,22
mało ważny=1 ważny=3 bardzo ważny 5		3	1	5	1	3	1	3	5	5	5	3	1	3	5	3	3	suma iloczynów		12,80	
waga		0,06	0,02	0,10	0,02	0,06	0,02	0,06	0,10	0,10	0,10	0,06	0,02	0,06	0,10	0,06	0,06	1,00			
iloczyn		0,72	0,10	0,60	0,28	0,30	0,04	0,12	1,20	1,30	1,10	0,18	0,06	0,12	0,20	0,78	0,48	7,58			

Tabela 9: Podsumowanie relacji pomiędzy czynnikami SWOT

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	<p>STRATEGIA AGRESYWNA</p> <p>ważona liczba interakcji 12,15</p>	<p>STRATEGIA KONSERWATYWNA</p> <p>ważona liczba interakcji 13,94</p>
SŁABE STRONY	<p>STRATEGIA KONKURENCYJNA</p> <p>ważona liczba interakcji 13,09</p>	<p>STRATEGIA DEFENSYWNA</p> <p>ważona liczba interakcji 12,80</p>

źródło: opracowanie własne

Analiza korelacji czynników potencjału wewnętrznego organizacji (gminy, infrastruktury, zasobów oraz procesów wewnętrznych) oraz wpływu otoczenia dalszego i bliższego na Gminę Niechlów wskazuje na konieczność realizacji strategii ST [strengths → threats] (strategia maxi-mini), tj. strategii wykorzystania mocnych stron gminy w celu zapobiegania działaniu zagrożeń zewnętrznych.

Rysunek 4: Relacja czynników SWOT

źródło: opracowanie własne

Powyższe wnioski były podstawą sformułowania wizji, misji oraz celów strategicznych wraz z odpowiadającym im celem operacyjnym wraz z kierunkami działania.

Wizja i misja rozwoju gminy

Wizja Gminy Niechlów

Wizja gminy jest obrazem jej przyszłości, który określa pożądany stan docelowy. Jest to wyobrażenie o tym, jak gmina powinna wyglądać i funkcjonować w przyszłości. Tak sformułowana wizja jest oparta na oczekiwaniach mieszkańców, a także na analizie potencjału i zasobów gminy.

Gmina Niechlów miejscem przyjaznym i atrakcyjnym dla mieszkańców, turystów odwiedzających gminę oraz gospodarstw rolnych. Obszar atrakcyjny przyrodniczo, który charakteryzuje się rozwojem nowoczesnej infrastruktury, efektywnego rolnictwa i ekologicznych sektorów działalności gospodarczej.

Gmina Niechlów to gmina zaspokajająca potrzeby lokalnej społeczności, wychodząca naprzeciw aspiracjom swoich mieszkańców

W niniejszym przypadku wizja gminy Niechlów na lata 2023-2030 określa, że gmina ma być

- miejscem przyjaznym do życia, w którym mieszkańcy mogą czuć się bezpiecznie i komfortowo.
- miejscem rozwoju gospodarczego, w którym powstają nowe miejsca pracy i powstają korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej.
- miejscem ochrony środowiska, w którym dbamy o zasoby naturalne i chronimy przyrodę.

Misja Gminy Niechlów

Misja gminy to sformułowanie jej podstawowych celów i wartości. Jest to ogólny opis tego, co gmina chce osiągnąć i w jaki sposób chce to zrobić. Misja jest podstawą do opracowania strategii rozwoju gminy.

Gmina Niechlów - atrakcyjna turystycznie, czysta ekologicznie, zasobna ekonomicznie dzięki: dziedzictwu przyrodniczemu, wyspecjalizowanemu rolnictwu, zmodernizowanej infrastrukturze technicznej oraz turystyce. Gmina Niechlów to gmina przyjazna dla mieszkańców, inwestorów i gości.

Tak sformułowana misja określa, że gmina Niechlów chce tworzyć dobre warunki do życia dla swoich mieszkańców, dbając o środowisko i wspierając rozwój gospodarczy.

Cel główny Strategii Rozwoju

Określony w wizji gminy stan docelowy jak i deklaracja dotycząca misji stanowią podstawę do określenia celu głównego, kluczowych dla Gminy Niechlów obszarów interwencji, celów strategicznych oraz przypisanych im celów operacyjnych. Cel główny Strategii Rozwoju Gminy został określony jako:

Gmina Niechlów miejscem zrównoważonego rozwoju, otwartym na innowacyjne przedsięwzięcia oraz miejscem przyjaznym dla mieszkańców, turystów i inwestorów

Główne obszary interwencji oraz schemat graficzny strategii

Cel główny Strategii Rozwoju Gminy Niechlów wyznacza ogólny pożądany stan docelowy gminy. W wyniku prac nad niniejszym dokumentem zostały określone główne i kluczowe dla Gminy Niechlów obszary interwencji.

Niniejsza strategia określa 6 obszarów strategicznej interwencji:

Rysunek 5: OSI Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030

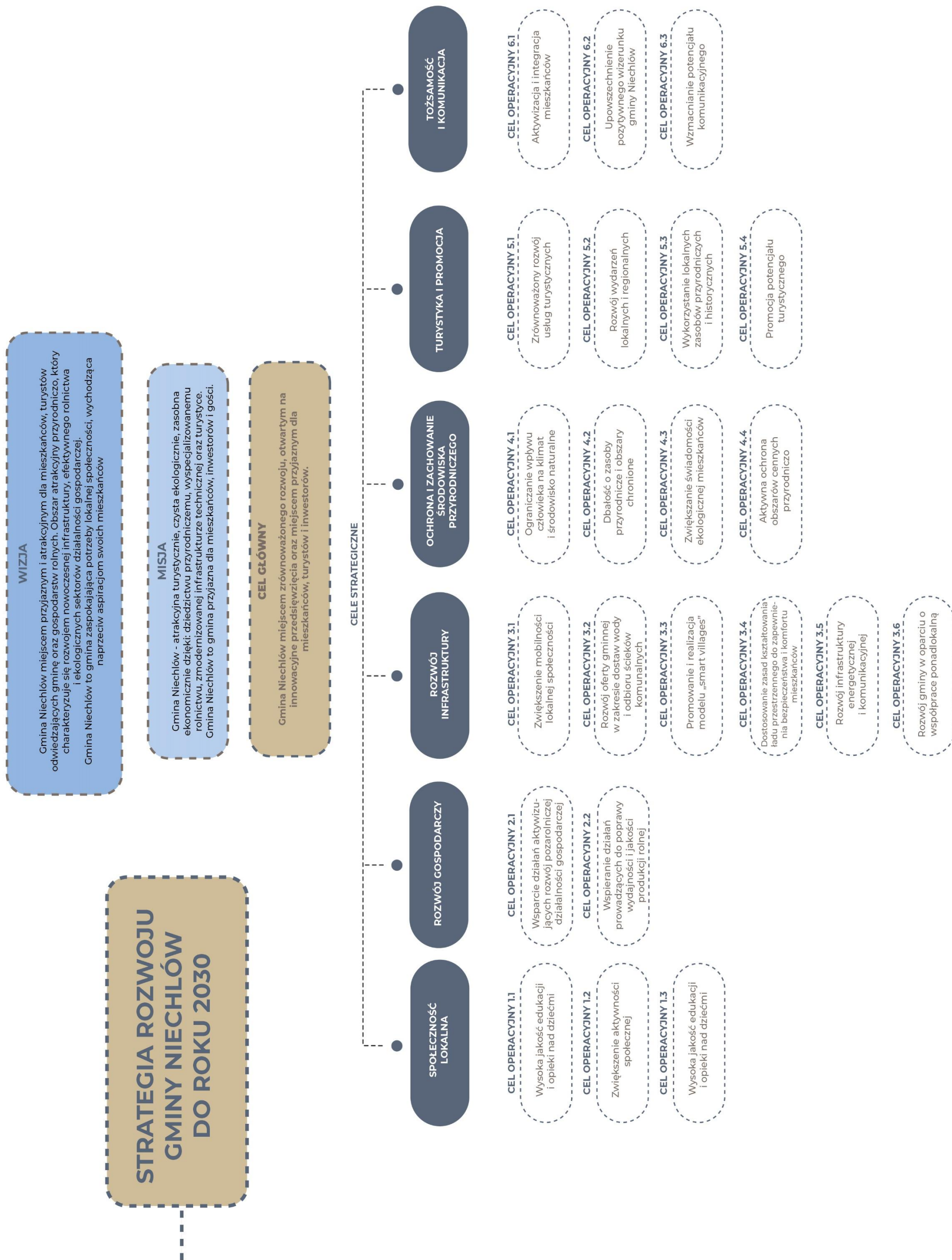
źródło: opracowanie własne

Każdy z obszarów interwencji zawiera wyznaczone cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne wraz z proponowanymi kierunkami rozwoju.

Dla zapewnienia ewaluacji i weryfikacji efektów realizacji celów operacyjnych zapewniono mierzalność celów, poprzez przypisanie im wybranych wskaźników.

Schemat graficzny zawierający obszary interwencji przedstawiono na modelu graficznym.

Rysunek 6. Model graficzny Strategii Rozwoju Gminy Niechlów

Cele strategiczne i cele operacyjne kierunki działań

I CEL STRATEGICZNY: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Tabela 10: Cel operacyjny 1.1

Cel operacyjny: 1.1 Wysoka jakość edukacji i opieki nad dziećmi		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
ustawiczne modernizowanie i doposażanie infrastruktury placówek edukacyjno-oświatowych	liczba zrealizowanych zadań	↑
wprowadzanie zróżnicowanej i bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć edukacyjnych i sportowych	liczba zajęć pozalekcyjnych realizowanych dla dzieci i młodzieży	↑
współpraca z organizacjami edukacyjnymi (szkoły wyższe, organizacje non-profit, fundacje charytatywne)	ilość zajęć realizowanych z udziałem organizacji zewnętrznych	↑
działania na rzecz osiągnięcia wysokich wyników nauczania oraz indywidualnych osiągnięć uczniów	wskaźnik egzaminu ośmioklasisty	↑
wspieranie rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli	liczba nauczycieli korzystających ze wsparcia	↑
rozwój oferty edukacyjnej wykorzystującej nowe technologie oraz promującej zawody przyszłości	liczba wdrożonych innowacyjnych procesów dydaktycznych (szt.)	↑
rozwój systemu wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami objętych wsparciem (os.)	↑
realizacja działań edukacyjnych związanych z wyzwaniami takimi jak zmiany klimatyczne i cyfryzacja	liczba dostępnych rodzajów zajęć pozalekcyjnych (szt.)	↑
poszerzenie i wzbogacenie treści programowych realizowanych przez publiczne placówki wychowania przedszkolnego (w tym zajęcia innowacyjne)	liczba zajęć dodatkowych realizowanych dla dzieci	↑

Tabela 11: Cel operacyjny 1.2

Cel operacyjny 1.2: Zwiększenie aktywności społecznej		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych realizowanych na terenie gminy	liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia organizowane przez instytucje kultury	↑
inicjowanie międzygminnej oraz międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju kultury	liczba wydarzeń i imprez oferowanych przez instytucje kultury	↑
wykorzystanie potencjału mieszkańców w procesie opiniowania inicjatyw i rozwoju inicjatyw i planowanych przedsięwzięć	liczba przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami	↑
intensywna współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie oferty społeczno-kulturalnej (np. Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne)	liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych (w różnych formach)	↑
tworzenie gminnych podmiotów doradczych (rada ds. przedsiębiorczości, rada ds. sportu itp.)	liczba spotkań społecznych podmiotów doradczych (szt.)	↑

Tabela 12: Cel operacyjny 1.3

Cel operacyjny 1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
realizacja polityki senioralnej oraz rozwój infrastruktury dla osób starszych oraz osób wykluczonych (Kluby Seniora, Centrum Usług Społecznych)	liczba zadań z zakresu polityki senioralnej	↑
prowadzenie działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego	liczba zadań wykonanych na rzecz osób wykluczonych	↑
kontynuacja realizacji programów profilaktycznych skierowanych do osób dorosłych	Wartość wydatków na zadania z programów dedykowanych osobom dorosłym	↑
wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin	liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia (szt.)	↑
wprowadzenie oferty z zakresu opieki zdrowotnej skierowanej do osób starszych	liczba usług medycznych świadczonych przez gminny ośrodek zdrowia	↑
modernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z poprawą ich dostępności	liczba zadań związanych z poprawą dostępności do usług publicznych	↑
realizacja programy prozdrowotnych i profilaktycznych w porozumieniu z podmiotami ochrony zdrowia	liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	↑
rozwój usług społecznych	liczba nowych usług społecznych	↑

II. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ GOSPODARCZY

Tabela 13: Cel operacyjny 2.1

Cel operacyjny 2.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
promowanie aktywności inwestycyjnej tworzącej nowe miejsca pracy	odsetek zarejestrowanych osób pozostających bez pracy	↓
uwzględnianie w planach miejscowych terenów pod działalność usługową i produkcyjną	obszar gminy objęty postanowieniami MPZP o charakterze terenów inwestycyjnych	↑
zwiększenie dostępu do instytucji wsparcia biznesu	nawiązanie współpracy z instytucjami wsparcia biznesu	+/-
tworzenie platformy współpracy pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami	liczba podjętych inicjatyw	↑

Tabela 14: Cel operacyjny 2.2

Cel operacyjny 2.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
organizowanie szkoleń dla rolników	liczba przeprowadzonych szkoleń i akcji edukacyjnych dla rolników	↑
oferowanie doradztwa oraz pomocy dla rolników decydujących się poprowadzić gospodarstwa ekologiczne	liczba przeprowadzonych szkoleń i akcji edukacyjnych dla rolników	↑
informowanie rolników o możliwościach pozyskania środków finansowych na rozwój gospodarstw	liczba akcji promocyjnych w przedmiocie możliwości uzyskania dofinansowania	↑

III. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

Tabela 15: Cel operacyjny 3.1

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
stała modernizacja sieci i infrastruktury drogowej i około drogowej (lokalnej i ponadlokalnej), w tym modernizacja dróg, chodników, mostów, oświetlenia	liczba dróg i ciągów komunikacyjnych wymagających remontu	↓
zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy	liczba połączeń komunikacji publicznej zapewniającej połączenia z sąsiednimi samorządami	↑

Tabela 16: Cel operacyjny 3.2

Cel operacyjny 3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
rozbudowa systemu i stacji gminnych ujęć wody	liczba odebranych ścieków w gminnych oczyszczalniach	↑
rozbudowa gminnej sieci kanalizacyjnej	liczba dostarczonej wody z gminnych ujęć	↑
zwiększenie ilości przetwarzanych ścieków komunalnych w instalacjach gminnych	liczba przyłączy wodociągowych w gminnej sieci wodociągowej.	↑

Tabela 17: Cel operacyjny 3.3

Cel Operacyjny 3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart villages”		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej i komunikacyjnej	liczba punktów z darmowym dostępem do Internetu	↑
rozszerzenie oferty e-usług świadczonych przez instytucje samorządowe	liczba szkoleń z zakresu podnoszenia kompetencji cyfrowych, odbytych przez pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych	↑
wspieranie inicjatyw służących wymianie informacji, wiedzy oraz doświadczeń	liczba spraw urzędowych świadczonych przez urząd z wykorzystaniem kanałów informatycznych	↑

Tabela 18: Cel operacyjny 3.4

Cel operacyjny 3.4. Dostosowanie zasad kształtowania ładu przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
dostosowanie przepisów prawa miejscowego związanego z zagospodarowaniem przestrzennym do wymogów prawa powszechnego (w tym w związku z zagrożeniem powodziowym)	liczba działań podejmowanych w celu zmian prawa miejscowego związanych z dostosowaniem postanowień do prawa powszechnego	↑
aktualizowanie planów miejscowych i studium zagospodarowania w oparciu o systematyczne konsultacje społeczne	liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	↑
stała weryfikacja potrzeb inwestycyjnych mieszkańców pod kątem aktualizacji dokumentów planistycznych	liczba rozpatrzonych pozytywnie wniosków o zmianę zapisów w planach miejscowych	↑

Tabela 19: Cel operacyjny 3.5

Cel operacyjny 3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
wspieranie rozwoju alternatywnych źródeł energii opartych na technologii biogazowej, fotowoltaice oraz energii wiatrowej	liczba pozytywnych decyzji związanych z zagospodarowaniem przestrzennym	↑
wspieranie rozwoju technologii 5G	liczba pozytywnych decyzji związanych z zagospodarowaniem przestrzennym	↑
wspieranie rozwoju infrastruktury światłowodowej	liczba mieszkańców posiadających dostęp do sieci światłowodowej	↑
stworzenie stref dostępowych do bezpłatnego Internetu	liczba stref z dostępem do bezpłatnego Internetu	↑

Tabela 20: Cel operacyjny 3.6

Cel operacyjny 3.6. Rozwój gminy w oparciu o współpracę ponadlokalną		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
wspieranie rozwoju gminy w korespondencji z ponadlokalnymi obszarami funkcjonalnymi i strategiami regionalnymi	liczba pozytywnych decyzji związanych z zagospodarowaniem przestrzennym	↑

IV. CEL STRATEGICZNY: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Tabela 21: Cel operacyjny 4.1

Cel operacyjny 4.1: Ograniczanie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
wspieranie rozwiązań zwiększających wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii	liczba przedsięwzięć związanych z podnoszeniem efektywności energetycznej w budynkach gminnych	↑
ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy poprzez wymianę tradycyjnych źródeł energii na OZE	liczba przedsięwzięć zwiększających wykorzystanie OZE	↑
podnoszenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	liczba programów, w których uczestniczy gmina	↑
realizacja projektów gminnych i ponadgminnych programów partnerskich związanych z wymianą pieców oraz instalacjami OZE	liczba wniosków na dofinansowanie wymiany pieców konwencjonalnych na ekologiczne	↑
kontynuacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	wartość osiągniętego poziomu odbioru odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	↑
realizacja działań zmierzających do systematycznego usprawniania gospodarki odpadami	stopień selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	↑
podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych zwiększających wiedzę na temat mechanizmu Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ)	liczba działań z zakresu GOZ	↑
partycypacja gminy w inicjatywach klastrów energetycznych	liczba podjętych inicjatyw	+/-

Tabela 22: Cel operacyjny 4.2

Cel operacyjny 4.2. Dbalność o zasoby przyrodnicze i obszary chronione		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
uwzględnienie w działaniach planistycznych prawidłowego balansu przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo (zrównoważony rozwój)	liczba powierzchni zielonych na terenach gminy	↑
tworzenie terenów rekreacyjnych do spędzania czasu wolnego (tereny zielone, skwery, zadrzewienia, zieleńce, ścieżki zdrowia)	powierzchnia obszaru terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	↑
wspieranie retencjonowania wód opadowych na terenie gminy	liczba punktów retencji wody u źródła	↑

Tabela 23: Cel operacyjny 4.3

Cel operacyjny 4.3. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
aktualizacja gminnych programów kształtujących programy proekologiczne.	liczba podejmowanych inicjatyw edukacyjnych prowadzonych dla mieszkańców	↑
analiza problemu ubóstwa energetycznego na terenie gminy	liczba opracowań analitycznych	+/-
organizacja imprez ekologicznych: pikników, kiermaszy i warsztatów	liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie imprez ekologicznych	↑

Tabela 24: Cel operacyjny 4.4

Cel operacyjny 4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
oznakowanie i ochrona obszarów cennych przyrodniczo	liczba oznakowanych obszarów i atrakcji przyrodniczych	↑
rozwój atrakcyjności turystycznej wszystkich cieków wodnych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów dorzecza Odry, oraz rzeki Barycz - prawego dopływu Odry	liczba podjętych działań	↑
monitoring jakości powietrza na terenie gminy Niechlów	liczba punktów pomiarowych jakości powietrza	↑

V CEL STRATEGICZNY: TURYSTYKA I PROMOCJA

Tabela 25: Cel operacyjny 5.1

Cel Operacyjny 5.1: Zrównoważony rozwój usług turystycznych		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
opracowanie spójnego systemu informacji i bazy turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej.	stworzenie platformy informacyjnej	+/-
rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej.	liczba dostępnych miejsc oferujących infrastrukturę rekreacyjną (place zabaw, siłownie plenerowe, wiaty, skwery, ogródki jordanowskie, itp..)	↑
rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej, tworzenie zaplecza, miejsc obsługi, integracja tras, oznakowanie, promocja.	liczba kilometrów tras rowerowych, liczba kilometrów tras pieszych, liczba oznakowanych atrakcji turystycznych.	↑
wspieranie rozwoju bazy noclegowej i bazy restauracyjnej	liczba dostępnych miejsc noclegowych na terenie gminy	↑
promocja działalności agroturystycznej	liczba publikacji i informatorów o noclegach	↑

Tabela 26: Cel operacyjny 5.2

Cel operacyjny 5.2: Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
tworzenie wydarzeń sportowych i rekreacyjnych o zasięgu ponadlokalnym	liczba ogólnodostępnych ponadlokalnych wydarzeń sportowych i rekreacyjnych	↑
wykorzystanie lokalnego dziedzictwa kulturowego w celu uatrakcyjniania oferty turystycznej	liczba atrakcji związanych z historią i dziedzictwem kulturowym.	↑
tworzenie i wspieranie tworzenia ponadlokalnych wydarzeń kulturalnych	liczba ponadlokalnych wydarzeń kulturalnych	↑

Tabela 27: Cel operacyjny 5.3

Cel operacyjny 5.3: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych		
Kierunki działań	Wskaźniki	
promocja miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych.	liczba oznakowanych atrakcji przyrodniczych.	↑
oznakowanie i promocja obiektów o szczególnych walorach historycznych	liczba oznakowanych obiektów historycznych	↑

Tabela 28: Cel operacyjny 5.4

Cel operacyjny 5.4: Promocja potencjału turystycznego		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
tworzenie informatorów i wydawnictw promujących lokalne atrakcje turystyczne	liczba wydanych informatorów i wydawnictw promocyjnych	↑
stworzenie interaktywnej formy informatora zawierającego bazę podmiotów usługowych oraz atrakcji turystycznych (strona internetowa i aplikacja)	utworzenie interaktywnego informatora	+/-

VI CEL STRATEGICZNY: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA

Tabela 29: Cel operacyjny 6.1

Cel operacyjny 6.1: Aktywizacja i integracja mieszkańców		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
wzmocnienie potencjału organizacyjnego organizacji pozarządowych.	liczba inicjatyw wspierających NGO	↑
powierzenie i wspieranie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym.	liczba zadań publicznych realizowanych przez NGO	↑
tworzenie budżetów partycypacyjnych oraz wspieranie różnych form konsultacyjnych skierowanych do mieszkańców.	liczba projektów zrealizowanych w ramach budżetów partycypacyjnych.	↑
edukacja obywatelska mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży. Nauka poprzez partycypację w działaniach.	liczba projektów zrealizowanych w ramach edukacji obywatelskiej	↑

Tabela 30: Cel operacyjny 6.2

Cel operacyjny 6.2: Upowszechnienie pozytywnego wizerunku Gminy		
Kierunki działań	Wskaźniki*	
opracowanie spójnej i skoordynowanej polityki promocji Gminy	opracowanie strategii promocji	↑
tworzenie platform identyfikacyjnych w postaci marek lokalnych.	liczba produktów opatrzonych znakiem marki lokalnej związanej z terenem gminy Niechlów	↑
rozwój współpracy z innymi samorządami oraz przeniesienie jej na środowiska lokalne (szkoły, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy itp.).	liczba zrealizowanych projektów partnerskich	↑
rozwój współpracy międzynarodowej.	liczba partnerów międzynarodowych	↑
budowanie rozpoznawalności oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy w środkach masowego przekazu, o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.	liczba publikacji medialnych na temat gminy	↑

Tabela 31: Cel operacyjny 6.3

Cel operacyjny 6.3: Wzmacnianie potencjału komunikacyjnego		
Kierunki działań	Wskaźniki	
wykorzystywanie różnorodnych platform społecznościowych oraz nowych mediów do komunikacji z mieszkańcami.	liczba interakcji w mediach społecznościowych	↑
systematyczne opracowywanie „informatora lokalnego” (w wersji papierowej i elektronicznej), zawierającego informacje na temat najważniejszych wydarzeń, inwestycji i inicjatyw realizowanych na terenie gminy.	liczba wydanych informatorów lokalnych	↑
opracowanie i wdrożenie aplikacji mobilnej dla mieszkańców, zawierającej informacje dot. Najważniejszych kwestii (wywóz śmieci, opłaty, podatki) oraz zawierającej informator dotyczący najważniejszych wydarzeń oraz platformę do zbierania opinii i uwag mieszkańców.	liczba pobrań aplikacji mobilnej	↑
rebranding wykorzystywanych narzędzi promocyjnych	rebranding narzędzi promocyjnych	+/-
opracowanie strategii komunikacji jako odrębnego dokumentu, będącego wytycznymi do działań komunikacyjnych i promocyjnych.	opracowanie strategii komunikacji	+/-

*)

1. W powyższych tabelach przedstawiono mierniki, które zostały wybrane do weryfikacji (ewaluacji) realizacji celów i działań. Zasady ewaluacji bieżącej (on-going) przedstawiono w rozdziale „Monitoring i ewaluacja strategii”.

2. Przy doborze sposobu wartościowania mierników przyjęto zasadę „Monitorowania znaczących działań i rezultatów” oraz „Zaangażowania minimum informacji”, w związku z czym za wystarczające uznano, badanie wskaźnika pod kątem charakteru jego zmiany („wzrost”, „spadek”, „brak zmiany”) zamiast ustalania stopnia zmiany. W związku z tym, nie wprowadzono szczegółowych wartości bazowych wskazanych mierników, przenosząc kompetencję ustalenia bazy odniesienia miernika do procesu monitoringu i ewaluacji.

3. Sposób ustalania wartości bazowej wskaźnika oraz wartości mierzonej, opisano w rozdziale „Monitoring i ewaluacja strategii”.

4. Sposób interpretacji wymaganych zmian wskaźnika:

↓	- oczekiwany jest spadek wartości bazowej wskaźnika
↑	- oczekiwany jest wzrost wartości bazowej wskaźnika
+/-	- oczekiwane jest wykonanie czynności opisanej przez wskaźnik

Model Struktury Funkcjonalno-przestrzennej

Zakres i zawartość modelu funkcjonalno-przestrzennego

Celem przedstawionego w tym rozdziale Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej jest ilustrowanie przyjętej wizji rozwoju oraz strategicznych kierunków interwencji opartych na założeniu osiągnięcia celów rozwojowych gminy.

Konstrukcja modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest rezultatem uwzględnienia różnorodnych elementów, obejmujących zarówno ustalenia zawarte w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego, planowanych interwencji zapisanych w niniejszym dokumencie, z uwzględnieniem naturalnych zasobów, długotrwałych procesów urbanistycznych oraz aktualnego stanu struktury przestrzennej gminy. Dodatkowo, w celu zapewnienia jednolitości i spójności zapisów lokalnej strategii z nadrzędnymi strategiami i politykami, w projekcie strategii rozwoju gminy uwzględniono kluczowe ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Głównymi dokumentami kształtującymi wojewódzką strukturę funkcjonalno-przestrzenną są:

- Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. nr L/1790/18
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. nr XIX/482/20

Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 jednoznacznie wskazuje, iż skuteczna realizacja polityki rozwoju zależy od zdefiniowania priorytetów wśród celów operacyjnych i ich terytorialnego przyporządkowania, uwzględniającego charakter niezbędnej interwencji i specyficzne wyzwania rozwojowe¹. Jako działania horyzontalne, obejmujące całe województwo za priorytetowe przyjęto:

- Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego,
- Doskonalenie usług edukacyjnych,
- Kształtowanie postaw obywatelskich,
- Rozwój potencjału komunikacyjnego,
- Wykorzystanie potencjału środowiska i jego ochrona (turystyka i ochrona dziedzictwa kulturowego),
- Wzmocnienie rozwoju regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich.

Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 ze Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 opisano w rozdziale: Spójność Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z innymi dokumentami strategicznymi.

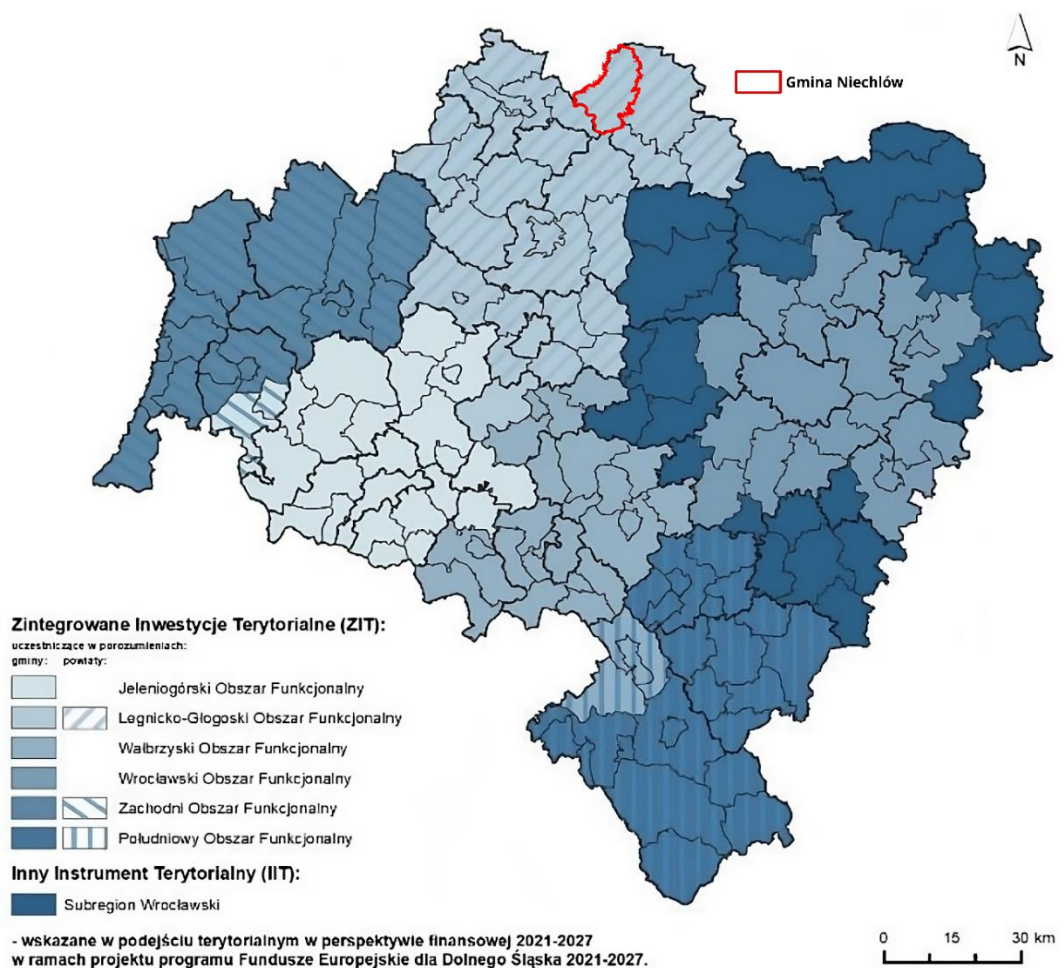
Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (PZPWD), definiuje obszar Gminy Niechlów jako ośrodek lokalny III stopnia w hierarchii ośrodków osadniczych (tj. pozostałe ośrodki gminne). Gmina Niechlów w PZPWD przyporządkowana została do Strefa I Legnicko - Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego (LGOF), który został wyznaczony w oparciu o najsilniejsze

¹ Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

powiązania funkcjonalne z ośrodkiem regionalnym – m. Legnicą, subregionalnymi: m. Głogowem, m. Lubinem oraz wyróżniającym się pod względem dojazdów do pracy ośrodkiem lokalnym – Polkowicami,

Poniżej przedstawiono lokalizację Gminy Niechlów w perspektywie województwa Dolnośląskiego oraz LGOF.

Rysunek 7: Miejskie Obszary Funkcjonalne

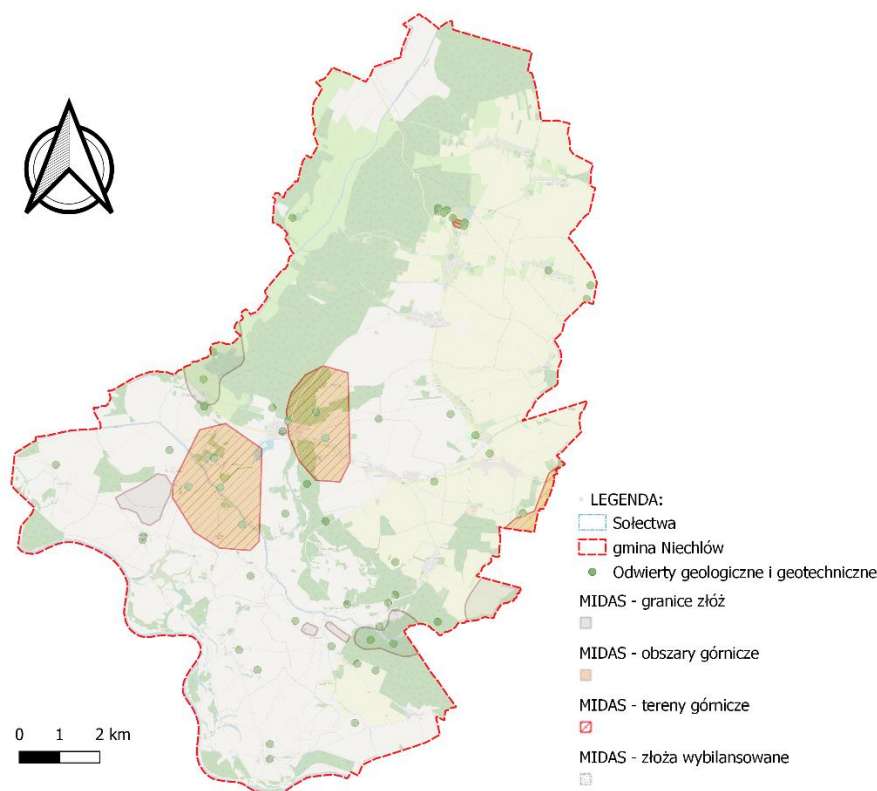

źródło: *Diagnoza do aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030)*

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego wskazuje gminę Niechlów jako:

- obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo;
- obszar ochrony zbiorników wód podziemnych;
- obszar szczególnie zagrożone powodzią;
- obszar objęty koncesją na rozpoznawanie / poszukiwanie złóż (tabela H.9. Wykaz nr 9 – gminy w których zlokalizowane są udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu krajowym i regionalnym).

Rysunek 8: Zidentyfikowane obszary potencjalnych kopalni

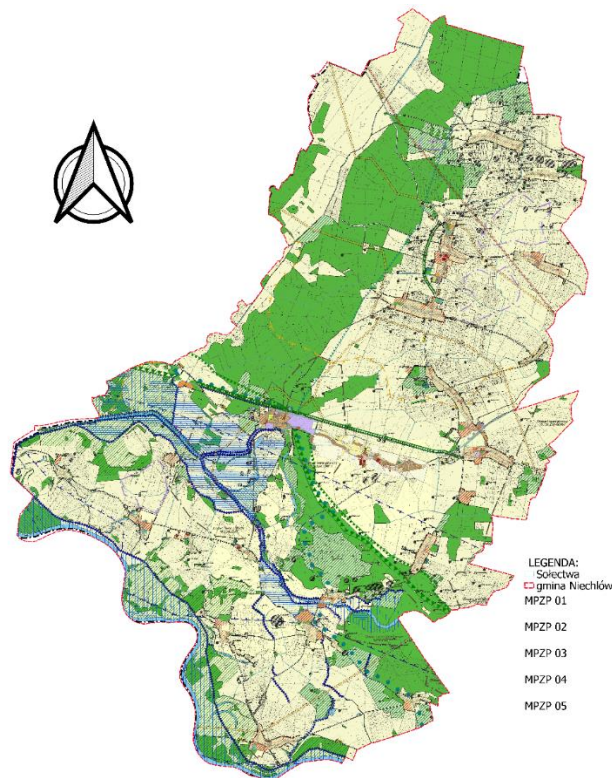

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Niniejsza Strategia, w szczególności w Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej odzwierciedla postanowienia zarówno Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów, przyjętego uchwałą Rady Gminy Niechlów nr XXXVI/285/2017 z dnia 27 lipca 2017 r. oraz następujących Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów:

- MPZP_001, uchwała Rady Gminy Niechlów nr VIII/32/07 z dnia 28 maja 2007 r.;
- MPZP_002, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/170/2010 z dnia 23 września 2010 r.;
- MPZP_003, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/169/2010 z dnia 23 września 2010 r. ;
- MPZP_004, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXI/113/2012 z dnia 4 października 2012 r.;
- MPZP_005, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XIX/127/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.;
- MPZP_006, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIX/306/2022 z dnia 25 sierpnia 2022 r.

Rysunek 9: Obszary gminy Niechlów objęte postanowieniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Charakterystyka obszarów i kierunków interwencji

Zgodnie z założeniami metodologii opracowania modelu funkcjonalno-przestrzennego przedstawiono opis słowny strategicznych kierunków interwencji, a następnie przedstawiono model graficzny obszarów i kierunków interwencji.

- Gmina Niechlów jest gminą położoną w powiecie górowskim w województwie Dolnośląskim;
- Gmina skomunikowana jest z innymi regionami przede wszystkim poprzez:
  - drogi wojewódzkie: nr 305 (DW305) – droga wojewódzka klasy G o długości 91 km, łącząca Bolewice (DK92) z drogą wojewódzką nr 324 w miejscowości Wroniniec oraz nr 324 (DW324) – droga wojewódzka o długości 43 km łącząca DK12 ze Szlichtyngowej, do DK36 w m. Załęcze.
  - drogi powiatowe: 1D (od granicy powiatu do drogi wojewódzkiej 334); 1067D (Radosław - Nowa Wioska – granicy województwa); 1068D (Witoszyce - Wioska – Siciny); 1069D (Góra - Brzeżany – Siciny); 1070D (Glinka – Łagiszyn); 1088D (Wioska - Wronów – granica województwa); 1089D (Łękanów – Brzeżany); 1090D (Niechlów – Łękanów); 1091D (Niechlów – Karów); 1092D (Żuchłów – Szaszorowice); 1093D (Wroniniec - Bełcz Wielki); 1094D (Żabin - Głobice - Bełcz Wielki); 1095D (Kietlów - Lipowiec – granica województwa); 1096D (Masełkowice - Bełcz Wielki);
- Plany przestrzenne oraz kierunki interwencji przewidują ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych, w szczególności otulinę rzek Odra i Barycz;
- Centralny punkt gminy stanowi wieś Niechlów, położona przy drodze wojewódzkiej DW324, pełniąca główną rolę w hierarchii systemu osadniczego,

- Obszary przeznaczone pod zabudowę (w tym o funkcjach gospodarczych – głównie usługi), zaplanowano w sposób tworzący spójną ofertę inwestycyjną, zgodnie z postanowieniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego – uwzględniając minimalizację ich oddziaływania na obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo. Tereny te zlokalizowano w pobliżu istniejących zabudowań w granicach miejscowości;
- Gmina Niechlów charakteryzuje się dużą powierzchnią gruntów rolniczych oraz silnym zagrożeniem (łącznym) suszą. Na terenie gminy planuje się interwencję związaną z produkcją rolną;
- Ważnym elementem rozwoju obszaru gminnego jest tworzenie przyjaznych przestrzeni turystycznych oraz rekreacyjnych - umożliwiających spędzanie czasu wolnego, w tym terenów zielonych.
- Rozbudowa zasobu komunalnego stanowi ważny element wzmacniający potencjał gminy jako miejsca przyjaznego do życia. Zapisy strategii i model funkcjonalno-przestrzenny zakładają kontynuację rozbudowę gminnej sieci kanalizacyjnej;
- Kierunki interwencji strategicznej przewidują również wykorzystanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych i rozwijanie wszelkich form działalności gospodarczej związanej z turystyką;
- Istotnym kierunkiem interwencji, związanym z walorami krajobrazowo-przyrodniczymi jest również Ochrona zasobów zabytkowych i przyrodniczo-krajobrazowych, w tym wspieranie rozwoju bazy noclegowej;
- Gmina Niechlów położona jest na obszarze dorzecza Odry. Okolice te objęte są zagrożeniem powodziowym i wymagają uwzględnienia ich w kierunkach strategicznej interwencji;
- Linia brzegowa oraz tereny przylegające do rzeki Odry i Barycz objęte są ograniczeniami wynikającymi z ustanowionych obszarów Natura 2000;

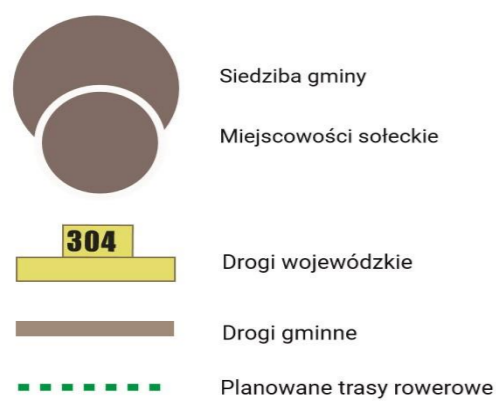
Strategia Rozwoju Gminy Niechlów oraz określone w niej cele Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) wypełniają postulaty strategicznych interwencji wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (SRWD 2030) oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, w szczególności dla następujących kierunków rozwoju:

- Inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych (Ochrona przeciwpowodziowa, mała retencja i bezpieczeństwo):
  - K31 Remont i modernizacja zabudowy regulacyjnej Odry swobodnie płynącej - odbudowa i modernizacja zabudowy regulacyjnej - w celu przystosowania odcinka Odry od Malczyc do ujścia Nysy Łużyckiej do III klasy drogi wodnej;
  - K140 Przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va

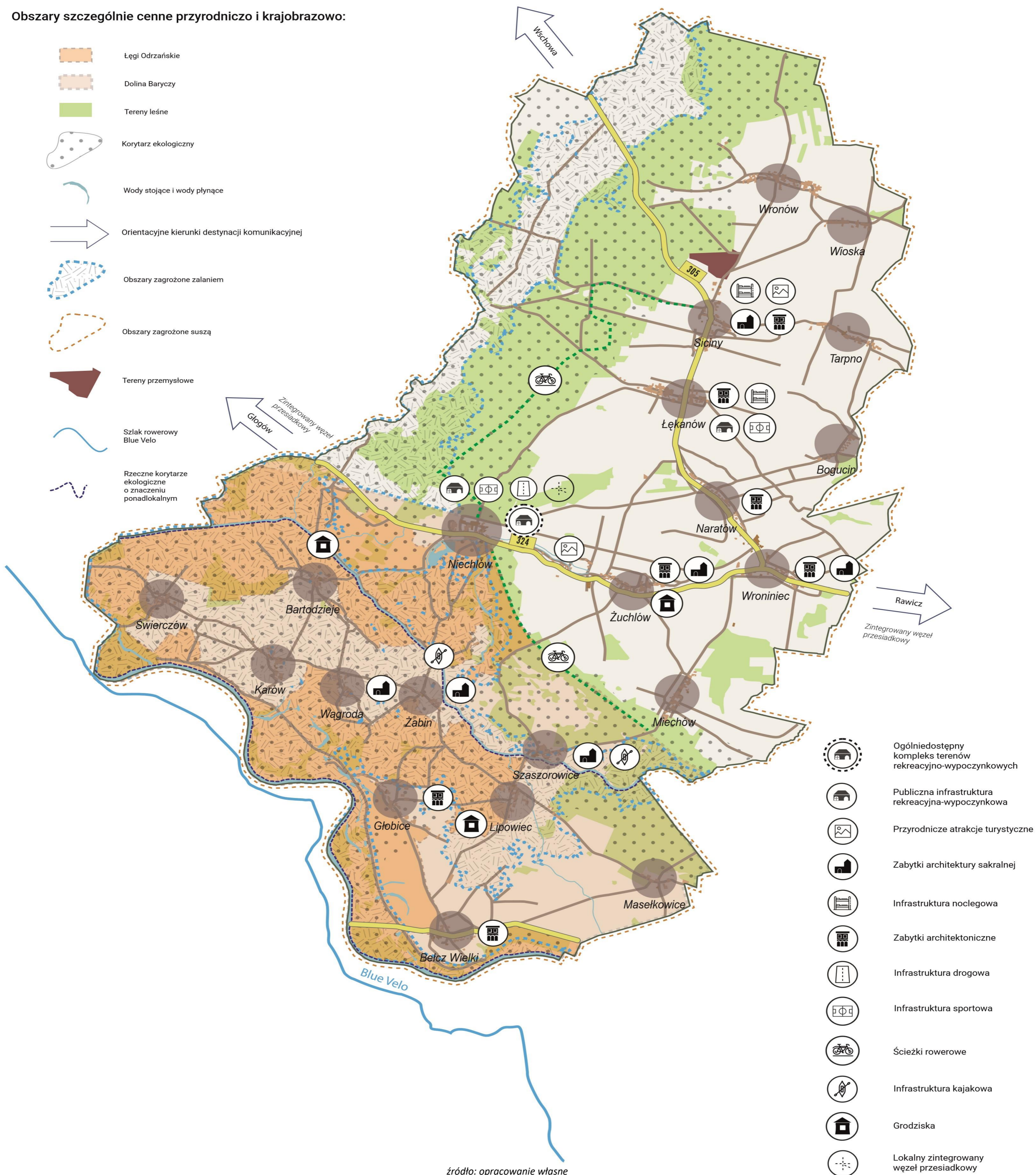
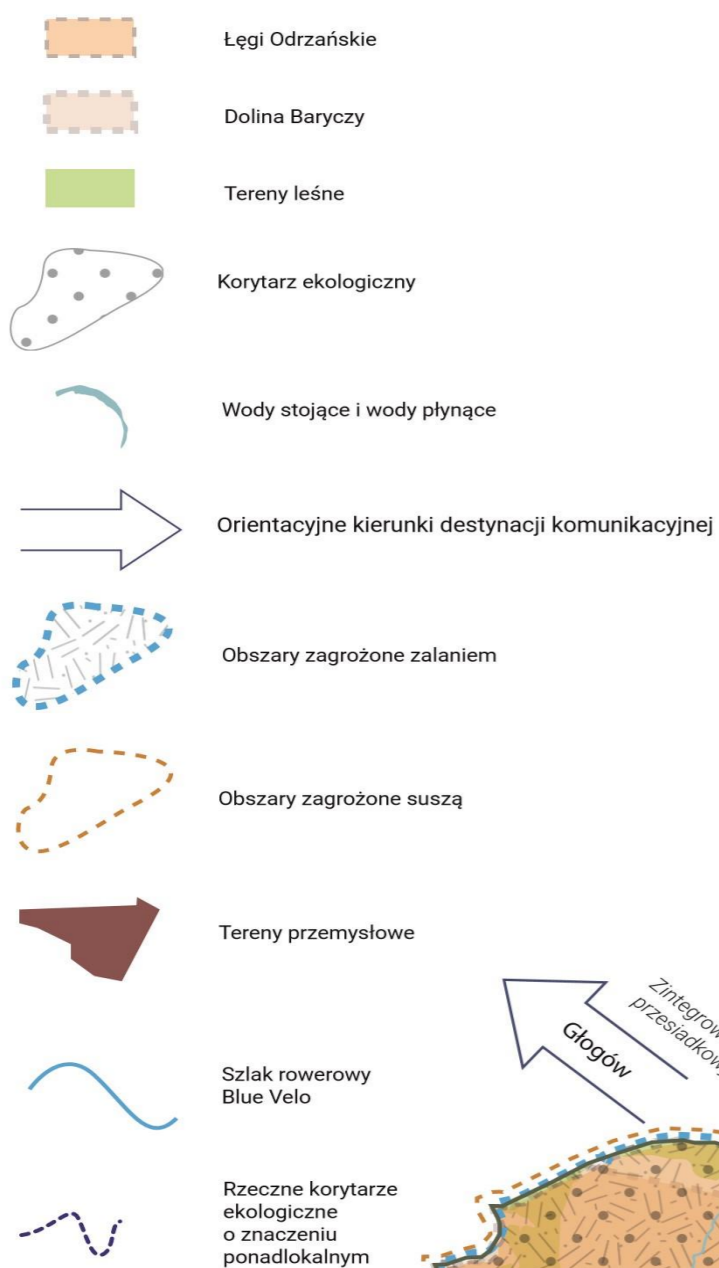
Powyższe uwarunkowania ujęte zostały na graficznym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

MODEL STRUKTURY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY NIECHLÓW

Hierarchia sieci osadniczej

Obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo:

źródło: opracowanie własne

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu przyrodniczego

Na terenie gminy Niechlów wyróżniono formy ochrony przyrody takie jak²:

- obszar chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody
- korytarze ekologiczne.

Dolina Baryczy (Obszar Chronionego Krajobrazu) – powołano Rozporządzeniem nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 1 sierpnia 1992 r., w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego. Zajmuje on powierzchnię 44 125 ha (obejmuje znaczny obszar południowej części gminy Niechlów), chroniąc fragment doliny Baryczy i Odry. Obszar obejmuje tereny podmokłe, torfowiska, lasy łąkowe, grądy, olsy i łąki. Obszar Doliny Baryczy jest szczególnie wartościowy ze względu na zróżnicowane gatunki flory i fauny, zwłaszcza ptaków, w większości stanowiące gatunki łąkowe. Obszar Chronionego Krajobrazu pokrywa się z obszarami Natura 2000 oraz korytarzem ekologicznym.

Obszary Natura 2000 występujące na terenie gminy to:

- PLB020008 Łęgi Odrzańskie (obszar specjalnej ochrony ptaków) – dla obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLB020008.
- PLC020002 Łęgi Odrzańskie (specjalne obszary ochrony siedlisk) – dyrektywa siedliskowa utworzona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 2020/97, z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny. Obszar łącznie zajmuje powierzchnię 21 350,49 ha, w tym 2571 ha gminy Niechlów, obejmując siedliska nadrzeczne, lasy, łąki i torfowiska niskie.

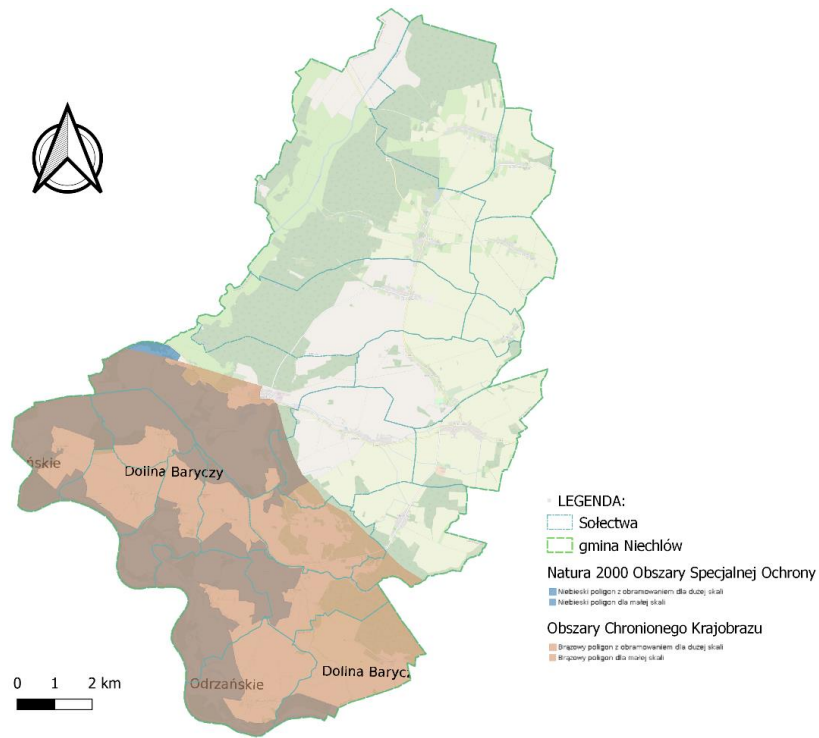
Na terenie gminy ustanowiono dotychczas rozporządzeniem nr 9/98 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Lesz. Nr 40 poz. 254) **2 pomniki przyrody**, przedstawione w poniższej tabeli. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Niechlów to: 1) Pojedyncze drzewo - Sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) w miejscowości Miechów, 2) Pojedyncze drzewo - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) w miejscowości Miechów.

---

² Gminny Program Ochrony Środowiska

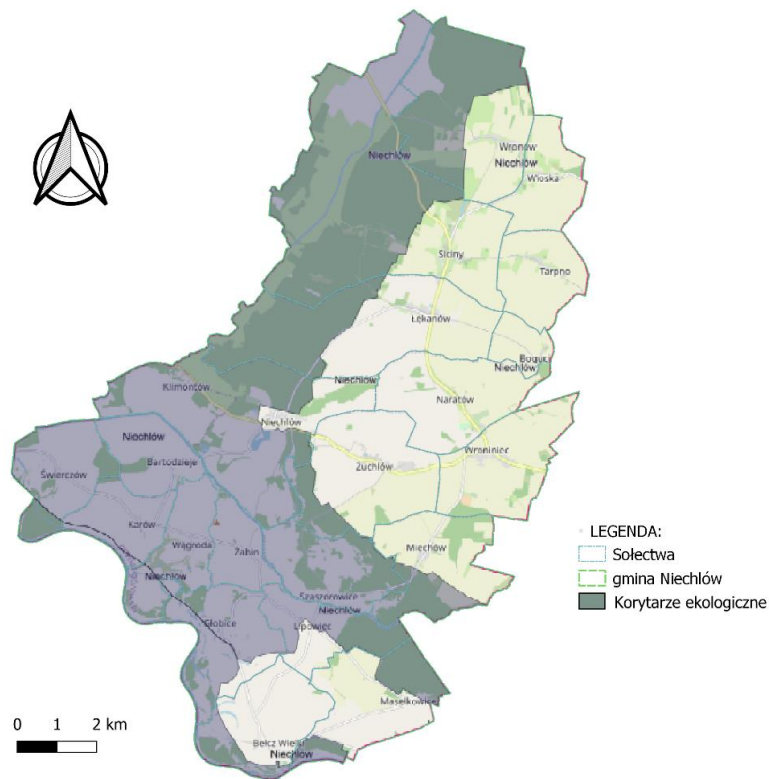

Rysunek 11: Lokalizacja obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo na terenie gminy Niechlów

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Rysunek 12: Lokalizacja korytarzy ekologicznych na terenie gminy Niechlów

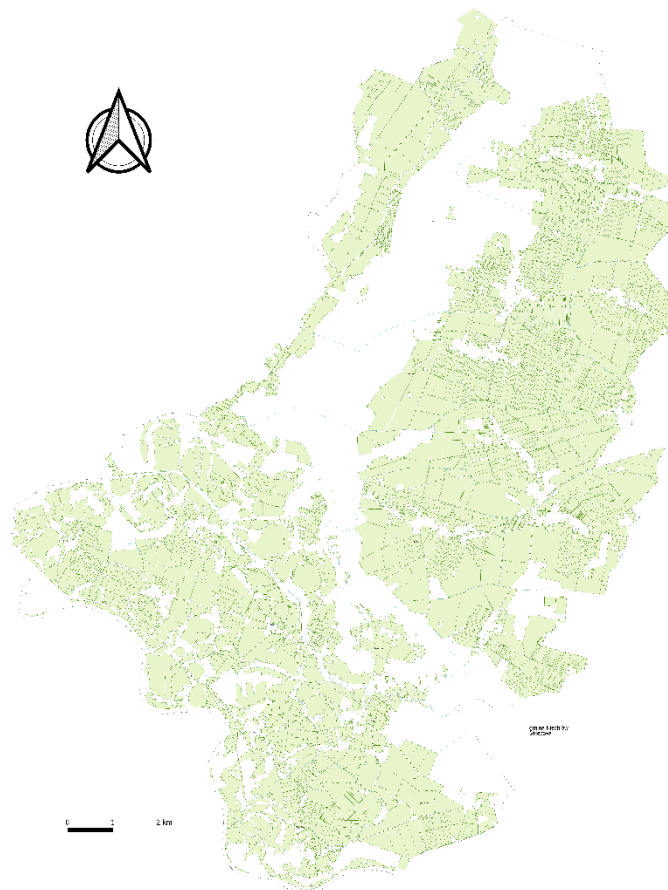

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Duży wpływ na kształt Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz strategiczne kierunki interwencji, ma rolniczy charakter gminy. Użytki rolne zajmują ok. 64.6%. Na terenie gminy Niechlów przeważają przede wszystkim gleby bielcowe (ubogie gleby wytworzone na piaskach) i pseudobielcowe oraz brunatne (gleby na ogół żyzne). Głównie występują grunty orne klasy IV (gleby orne średnie) i klasy III (średnio dobre).

Rysunek 13: Lokalizacja gruntów rolniczych na obszarze gminy Niechlów

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu osadniczego

Na terenie gminy zlokalizowane są 22 miejscowości o statusie wsi. Na mapie (rysunek nr 10) Modelu Funkcjonalno-Przestrzennego oznaczono miejscowości gminy Niechlów dokonując ich rozróżnienia pod względem liczby ludności, przy czym podkreśla się, iż najważniejszą funkcję w hierarchii sieci osadniczej pełni ośrodek centralny gminy, którym jest Niechlów.

Powiązania modelu Funkcjonalno-Przestrzennego w zakresie systemu transportowego

Przez teren gminy Niechlów przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

- nr 305 (DW305) – droga wojewódzka klasy G o długości 91 km, łącząca Bolewice (DK92) z drogą wojewódzką nr 324 w miejscowości Wroniniec

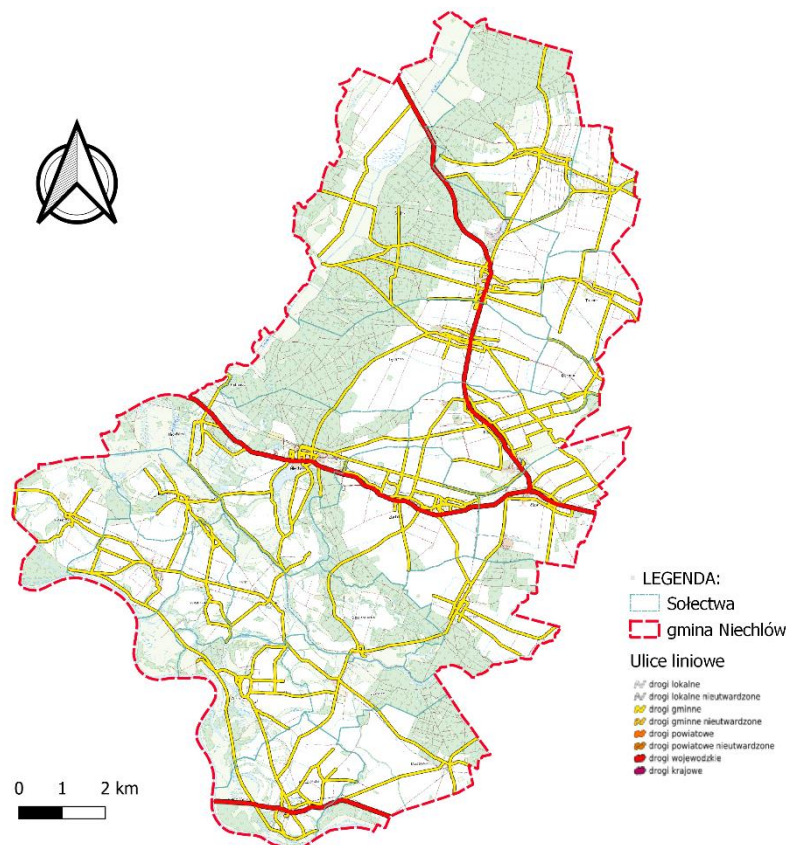
- nr 324 (DW324) – droga wojewódzka o długości 43 km łącząca DK12 ze Szlichtyngowej, do DK36 w m. Załącze.

Ponadto przez teren gminy Niechlów przebiegają drogi powiatowe będące w Zarządzie Dróg Powiatowych w Górze. Należą do nich następujące odcinki:

- drogi powiatowe: 1D (od granicy powiatu do drogi wojewódzkiej 334);
- 1067D (Radosław - Nowa Wioska – granicy województwa);
- 1068D (Witoszyce - Wioska – Siciny); 1069D (Góra - Brzeżany – Siciny);
- 1070D (Glinka – Łagiszyn);
- 1088D (Wioska - Wronów – granica województwa); 1089D (Łękanów – Brzeżany);
- 1090D (Niechlów – Łękanów);
- 1091D (Niechlów – Karów);
- 1092D (Żuchłów – Szaszorowice);
- 1093D (Wroniniec - Bełcz Wielki); 1094D (Żabin - Głobice - Bełcz Wielki);
- 1095D (Kietłów - Lipowiec – granica województwa);
- 1096D (Masełkowice - Bełcz Wielki);

Wskazane ciągi drogowe zapewniają komunikację z innymi regionami strategicznymi zarówno województwa, jak i kraju.

Rysunek 14: Sieć drogowa na terenie gminy Niechlów

źródło: opracowanie na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Spójność Strategii z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego Uchwałą nr XIX/482/2020 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. i opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 czerwca 2020 r. poz. 4036

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów wypełnia postanowienia art 10e ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.0.1465 t.j.) poprzez wskazanie w rozdziale "Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych" odpowiednich dokumentów wykonawczych, strategii oraz programów, dla których określone w niniejszej Strategii cele stanowią wytyczne i kreują kierunki działania, w szczególności wskazują kierunki kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

Tabela 32: Obowiązujące dokumenty lokalne kreujące zasady polityki przestrzennej w Gminie Niechlów

Lp.	Perspektywa kierunkowa wytycznych	Dokument na poziomie lokalnym
1	<ul style="list-style-type: none"> → zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, → zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, → kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej, → zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego, → zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego, → kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej, → zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW, → zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, → zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, → zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;	<ul style="list-style-type: none"> • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów - uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXXVI/285/2017 z dnia 27 lipca 2017 r.; • Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów:<ul style="list-style-type: none"> ▪ MPZP_001, uchwała Rady Gminy Niechlów nr VIII/32/07 z dnia 28 maja 2007 r.; ▪ MPZP_002, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/170/2010 z dnia 23 września 2010 r.; ▪ MPZP_003, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/169/2010 z dnia 23 września 2010 r.; ▪ MPZP_004, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXI/113/2012 z dnia 4 października 2012 r.; ▪ MPZP_005, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XIX/127/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.; ▪ MPZP_006, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIX/306/2022 z dnia 25 sierpnia 2022 r.
2	<ul style="list-style-type: none"> → zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Niechlów na lata 2023-2026 - uchwała nr LXII/384/2023 Rady Gminy Niechlów z dnia 26 października 2023 r.
3	<ul style="list-style-type: none"> → zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu, → zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego,	<ul style="list-style-type: none"> • Program Ochrony Środowiska dla Gminy Niechlów na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030 - uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIV/282/2022 z dnia 24 marca 2022 r.

<ul style="list-style-type: none"> → zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW, → zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, → zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,	
--	--

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestrów Gminy Niechlów

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów uwzględnia następujące kierunki rozwoju przedsięwzięć celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu — mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych;
- 2) koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego Doliny Baryczy ze szczególnym uwzględnieniem m. Żmigród. Opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego ustalenie

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów uwzględnia następujące kierunki rozwoju w zakresie zasad zagospodarowania dla obszarów funkcjonalnych obowiązujących dla gmin dotyczących:

- integrowanie transportu poprzez wyznaczenie w studiach gmin oraz budowę gminnych i aglomeracyjnych zintegrowanych węzłów przesiadkowych;
- uwzględnienie w studiach gmin elementów systemu zielonej infrastruktury wskazanych do zachowania oraz powiązań systemu zielonej infrastruktury, wyznaczonych na rysunku Planu nr 13. Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny;
- w przypadku opracowania koncepcji zielonej infrastruktury uwzględnienie ustaleń tej koncepcji w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w celu zagwarantowania spójnego wdrażania;
- wskazanie w studiach gmin korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy rzecznych. Pozostawienie wzdłuż rzek, mniejszych cieków i urządzeń melioracji podstawowych pasów terenów zielonych, wolnych od zabudowy;
- wskazanie w studiach gmin powiązań (ciągłości) terenów zielonych (otwartych), klasyfikowanych ze względu na sposób użytkowania jako obszary leśne, rolnicze, zadrzewione, parkowe, ogrody działkowe oraz związane z wodami powierzchniowymi — w tym mokradłowe;
- zachowanie terenów otwartych, zagrożonych powodzią i podmokłych, jak również lasów, parków, alei drzew, obszarów tworzących korytarze ekologiczne, jako potencjału do budowy systemu zielonej infrastruktury;
- -prowadzenie współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych w celu zarządzania przestrzenią w taki sposób, aby następowała integracja oraz łączenie funkcji komplementarnych w przestrzeni w celu zmniejszenia kosztów funkcjonowania infrastruktury komunalnej i podniesienia jakości życia mieszkańców, z uwzględnieniem:
  - 1) zrównoważonej mobilności, w tym zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie, m.in. poprzez planowanie i realizowanie wzdłuż dróg gminnych tras rowerowych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży (z zachowaniem odpowiednich rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, adekwatnych, w szczególności do natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach tych dróg),
  - 2) wspólnego planowania rozwoju zabudowy mieszkaniowej w formie kompleksowych zespołów zabudowy, z zapewnieniem w miejscu zamieszkania dostępu do podstawowych usług publicznych, infrastruktury technicznej oraz transportu zbiorowego,

- 3) potrzeb ochrony obszarów cennych przyrodniczo i ochrony krajobrazu kulturowego oraz tożsamości miejsca,
  - 4) potrzeb kształtowania struktur przestrzennych umożliwiających zachowanie i funkcjonowanie terenów otwartych i zieleni w obszarach zurbanizowanych, powiązanych z miejskimi systemami zieleni,
  - 5) potrzeb ograniczania zagospodarowania terenów dotychczas niezurbanizowanych i zapobieganiu temu zagospodarowaniu,
  - 6) potrzeb zachowania obszarów dostępnych publicznie w ramach struktury zagospodarowania przestrzeni miejskich,
  - 7) kształtowania wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych;
- zachowanie bezpiecznej, eliminującej potencjalne konflikty przestrzenne, odległości od istniejących i planowanych obiektów infrastruktury przemysłu miedziowego, przy wyznaczaniu terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem;
  - zaleca się stosowanie następujących odległości:
    - 1) bezpiecznej odległości od szybów górniczych, wynikających z uwarunkowań występujących w rejonie szybu, nie mniejszej niż 400 m,
    - 2) 1000 mod hut miedzi,
    - 3) 1000 m od obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych o powierzchni przekraczającej 2 km²;
  - określenie na terenie gminy co najmniej jednego dużego, zwartej kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych. Zwarty kompleks publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych musi stanowić wyodrębnioną przestrzennie jednostkę funkcjonalną lub składać się z kilku odrębnych, lecz powiązanych funkcjonalnie, jednostek funkcjonalnych o przeznaczeniu podstawowym zawierającym się w zakresie pojęcia publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Zaleca się, aby minimalna powierzchnia zwartej kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego wynosiła:
    - 1) dla gmin powyżej 10 tys. mieszkańców — 20 ha,
    - 2) dla gmin poniżej 10 tys. mieszkańców — 10 ha;
  - określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszo dojazdu rowerem.
  - Zaleca się, aby dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, określić lokalizację wydzielonego funkcjonalnie i zwartej przestrzennie, publicznie dostępnego terenu rekreacyjnowypoczynkowego, o następujących parametrach:
    - 1) powierzchni co najmniej 0,2 ha w odległości do 800 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej,
    - 2) powierzchni co najmniej 2,0 ha w odległości do 2500 m od granic terenów zabudowy mieszkaniowej;
  - ograniczenie przeznaczania pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej,
  - zaleca się aby poza terenami miast pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem przeznaczać tereny położone w odległościach co najmniej:
    - 1) 100m od linii kolejowych zaliczanych do sieci TEN-T,
    - 2) 100m od autostrad, dróg ekspresowych oraz głównych ruchu przyspieszonego,
    - 3) 50m od dróg głównych;
  - separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem od dużych zwartej kompleksów terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między tymi terenami i kompleksami;

- zaleca się aby poza terenami miast zachowywać parametr odległości co najmniej 150 m między terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a zwartymi kompleksami zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej o powierzchni przekraczającej 10,0 ha, za wyjątkiem zabudowy przemysłu miedziowego, dla której przyjmuje się parametry określone w ustaleniach dla gmin ujętych w pkt. 1 ustaleń obowiązujących dla gmin, w zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego LGOF;
- planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD). Zaleca się:
  - 1) lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi z nią usługami w pierwszej kolejności na terenach położonych w odległościach do:
    - a) 800m od stacji i przystanków kolejowych,
    - b) 400m od przystanków autobusowych,przy czym odległość ta powinna uwzględniać zasięg oddziaływania akustycznego linii kolejowych oraz w pierwszej linii zabudowy od strony stacji i przystanków kolejowych należy sytuować zabudowę usługową,
  - 2) wprowadzenie wytycznych zapewniających mieszkańcom jednostki osadniczej pieszy dostęp o zasięgu do 800 m:
    - a) do usług podstawowych z zakresu oświaty, handlu, gastronomii, zdrowia, sportu i rekreacji — pozwalających na zaspokojenie większości codziennych potrzeb mieszkańców jednostki,
    - b) lub do przystanku komunikacji zbiorowej, szczególnie komunikacji kolejowej,
  - 3) wprowadzenie wytycznych pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków autobusowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową. Przeznaczanie pod rozwój zabudowy w ww. jednostkach w pierwszej kolejności terenów niezabudowanych zlokalizowanych pomiędzy istniejącą zabudową w granicach jednostki osadniczej, a w przypadku braku takich terenów — terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, lecz w odległości nie większej niż 100 m od granic obszarów jednostki osadniczej o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej;
- zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych. Zaleca się, aby wolne od zabudowy i zagospodarowania przestrzenie otwarte lub zalesione miały szerokość co najmniej 500 m, a w przypadku gdy odległość ta jest mniejsza niż 500 m zaleca się ograniczenie rozwoju zabudowy na kierunkach, w których mógłby on doprowadzić do dalszego zmniejszenia przestrzeni wolnej od zabudowy pomiędzy jednostkami osadniczymi;
- utrzymanie rezerw terenowych na cele transportowe po zlikwidowanych liniach kolejowych, w celu zapewnienia możliwości realizacji inwestycji transportowych w pasie terenu o dogodnej geometrii oraz pochyleniach podłużnych, głównie z myślą o możliwości realizacji na tych odcinkach inwestycji takich jak: Kolej Dużych Prędkości Wrocław — Praga, odbudowa linii kolejowych, budowa dróg rowerowych, budowa dróg. Zasada dotyczy poniższej inwestycji: linia kolejowa nr 372 Bojanowo — Góra — Szlichtyngowa — Głogów;
- zwiększanie lesistości łądowych korytarzy ekologicznych w celu odzyskania ich drożności (docelowa odległość między płatami lasów, zadrzewień lub zakrzaczeń nie powinna przekraczać kilkuset metrów do 1 km i nie powinna być przecięta innymi barierami dla zwierząt); nie należy zalesiać cennych przyrodniczo obszarów otwartych, takich jak turzycowiska, bogate zespoły łąkowe, obszary podmokłe oraz osi i ciągów widokowych;
- uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy. Wyznaczone na rysunkach Planu nr 2 i 3 korytarze ekologiczne mają przebieg orientacyjny - szczegółowy przebieg i szczegółowe zasady zagospodarowania korytarzy ekologicznych należy wyznaczać w lokalnych opracowaniach planistycznych w oparciu o aktualne

opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych.

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów uwzględnia następujące postulaty, zawarte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego:

- opracowanie, zgodnie z rekomendacjami Dolnośląskiej Polityki Rowerowej, miejskich koncepcji rozwoju tras rowerowych w granicach administracyjnych miast i uwzględnienie tych tras w studiach gmin;
- planowanie elementów zielonej infrastruktury z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami;
- planowanie przeznaczenia terenów z uwzględnieniem potrzeb wykorzystania gospodarczego złóż kopalin na obszarach prognostycznych i perspektywicznych;
- planowanie tras rowerowych z zachowaniem ciągłości na styku z innymi gminami;
- uwzględnienie infrastruktury transportu rowerowego przy planowaniu zintegrowanego systemu transportu, obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury w miejskich obszarach funkcjonalnych;
- uwzględnienie w polityce przestrzennej możliwości odbudowy, modernizacji i rozbudowy linii kolejowych dla zaspokojenia potrzeb kolejowych przewozów aglomeracyjnych;
- uwzględnienie w polityce przestrzennej obszarów prognostycznych i perspektywicznych złóż kopalin wskazanych na rysunku Planu nr 13:
  - 1) obszarów objętych koncesją na poszukiwanie/rozpoznanie złóż kopalin,
  - 2) obszarów objętych wnioskiem o udzielenie koncesji na poszukiwanie / rozpoznanie złóż kopalin;uwzględnienie w polityce przestrzennej zielonej infrastruktury jako elementu struktury przestrzennej i kierunku przeznaczenia terenu;
- zapewnienie warunków przestrzennych dla lokalizacji infrastruktury niezbędnej dla funkcjonowania przemysłu miedziowego:
  - 1) systemów infrastruktury technicznej,
  - 2) infrastruktury służącej transportowaniu eksploatowanych surowców;
- planowanie infrastruktury rowerowej zgodnie ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego;
- obszary korytarzy ekologicznych zidentyfikowanych w Planie oraz w lokalnych opracowaniach planistycznych należy w miarę możliwości chronić przed zabudową ciągłą i lokalizowaniem infrastruktury, planować zalesienia i zadrzewienia pomiędzy istniejącą zabudową i obszarami przyległymi;
- ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych;
- ograniczenie zabudowy dolin rzecznych (ochrona brzegów rzek przed zabudową, groźeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi;
- wyłączenie obszarów chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikro-instalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2018 r. poz. 2389 z późn. zm.);
- dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu poprzez:
  - 1) realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych turystycznie zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jako standardu ich komunikacyjnej obsługi,
  - 2) wykluczenie z realizacji infrastruktury sportów zimowych obszarów o niewystarczających zasobach wód, których eksploatacja dla wytwarzania sztucznego śniegu zagraża lokalnemu środowisku naturalnemu;

- integracja szlaków wodnych ze szlakami pieszymi, rowerowymi i konnymi w ich otoczeniu (wzdłuż rzek o sezonowej zmienności poziomu wód);
- realizacja Blue Velo - Odrzańskiej Trasy Rowerowej wskazanej na rysunku Planu nr 2. System ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, zgodnie z Koncepcją przebiegu trasy Odrzańskiej Drogi Rowerowej;
- realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych;
- realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi gmin z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych;
- uwzględnianie założeń „Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego” w gminnych programach opieki nad zabytkami w celu skoordynowania działań w sferze ochrony zabytków;
- ograniczanie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową;
- uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym i planowanie przeznaczenia terenów w sposób niewywołujący potencjalnych konfliktów związanych z ich eksploatacją;
- uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania wpływów eksploatacji górniczej w zasięgu terenów górniczych;
- uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających z dokumentu wspomagającego politykę Zarządu Województwa Dolnośląskiego w zakresie energetyki ze źródeł odnawialnych - „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowe w województwie dolnośląskim”;
- uwzględnienie preferencji dla lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych na obszarach:
  - 1) położonych w sąsiedztwie dróg i linii elektroenergetycznych,
  - 2) niskim nachyleniu terenu — obszary nizinne,
  - 3) wysokim nasłonecznieniem,
  - 4) nieużytków i gleb nieprzydatnych rolniczo, oraz na dachach obiektów wielkopowierzchniowych;
- uwzględnienie komponentu adaptacyjnego (do zmian klimatu) w dokumentach planistycznych, strategicznych i operacyjnych gminy, w tym m.in. odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych jako naturalnych terenów retencyjnych;
- planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej;
- planowanie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach znajdujących się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu;
- uwzględnienie strefowego rozmieszczenia terenów, polegającego na lokalizacji terenów niepodlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie terenów, na których usytuowane są ponadnormatywne źródła dźwięku;
- zachowanie bezpiecznej odległości od zakładów o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które zostały zamieszczone w Aneksie nr 2 a ich rozmieszczenie zostało pokazane na rysunku Planu nr 8. Bezpieczeństwo.

Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Niechlów uwzględnia następujące przedsięwzięcia o znaczeniu ponadlokalnym:

- 1) Przystosowanie Odrzańskiej Drogi Wodnej do parametrów klasy Va - ustalenie;
- 2) „Linia 400 kV „Plewiska Bis – Pasikurovice – ustalenie;
- 3) Remont i modernizacja zabudowy regulacyjnej Odry swobodnie płynącej – odbudowa i modernizacja zabudowy regulacyjnej – w celu przystosowania odcinka Odry od Malczyc do ujścia Nysy Łużyckiej do III klasy drogi wodnej – ustalenia;
- 4) Inwestycje liniowe towarzyszące zagospodarowaniu złóż gazu ziemnego – postulat.

Model wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów

Model realizacji Strategii Rozwoju Gminy Niechlów i sposób jego egzekucji jest wypadkową realizacji dwóch nierozłącznych mechanizmów wdrażania interwencji strategicznych, jakimi są:

- realizacja poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych wraz z kierunkami działania;
- stałe dokonywanie monitoringu oraz ewaluacji on-going.

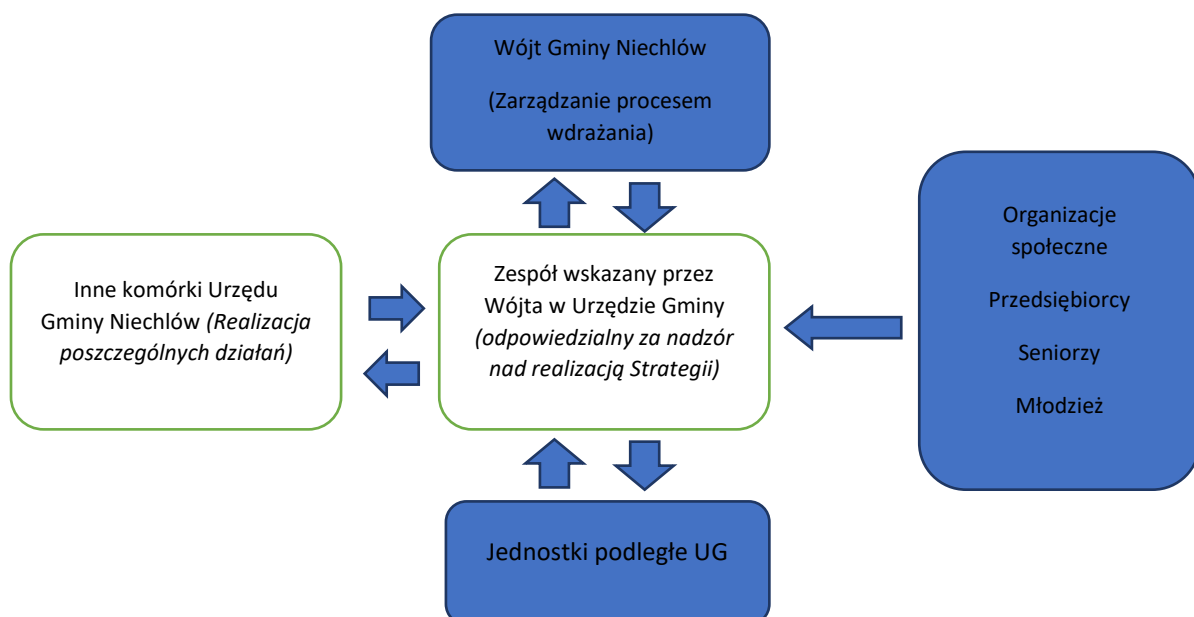
Niniejszy dokument strategiczny powstał dzięki inicjatywie organu wykonawczego lokalnego samorządu, ale zakłada daleko idącą współpracę podmiotów sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego. System wdrażania Strategii zakłada, że kluczową rolę w procesie realizacji poszczególnych zapisów Strategii będą miały wszystkie podmioty, które biorą na co dzień udział w procesie rozwoju Gminy.

Za wdrożenie zapisów niniejszej Strategii, w imieniu i na rzecz gminy, odpowiedzialny jest Organ Wykonawczy – Wójt Gminy za pośrednictwem Urzędu Gminy Niechlów. Zatem bezpośredni nadzór nad wdrażaniem strategii należy do Wójta Niechlowa.

Aby proces wdrożenia Strategii rozwoju miał charakter partnerstwa, będzie on opierał się na współpracy jednostek samorządowych, organizacji społecznych, mieszkańców oraz przedsiębiorców. Za koordynację wdrażania poszczególnych zapisów Strategii odpowiedzialni będą wyznaczeni pracownicy Urzędu Gminy Niechlów. Do zadań wykonawczych należeć będzie: koordynowanie wdrażania poszczególnych działań, a także włączanie w działania wykonawcze interesariuszy, w stopniu zapewniającym partycypację społeczną. W realizację konkretnych zadań będą zaangażowane komórki organizacyjne Urzędu Gminy Niechlów oraz jednostki podległe gminie.

Charakter strategii wymaga, aby strategiczne kierunki interwencji i przypadające im cele strategiczne i operacyjne sformułowane były na dużym poziomie ogólności, dlatego też realizacja zadań szczegółowych powinna być wsparta dokumentami wykonawczymi, które stanowią obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące na obszarze gminy. Dokumenty, a także decyzje wykonawcze, których bazą będą, określone w niniejszym dokumencie, strategiczne kierunki interwencji, winny brać pod uwagę właściwe priorytety i powiązania poszczególnych celów strategicznych.

Rysunek 15: Schemat zarządzania procesem wdrażania Strategii

źródło: opracowanie własne

Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi dla Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023 - 2030 są obowiązkowe oraz fakultatywne plany lub programy. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, jednym z zadań dokumentu strategii jest ocena ich aktualność i spójności w kontekście zapisów Strategii - w efekcie należy wskazać dokumenty przewidziane do sporządzenia lub zmiany. Poniższa tabela przedstawia zidentyfikowane dokumenty wykonawcze.

Tabela 33: Obowiązujące dokumenty lokalne.

Lp.	Obszar tematyczny	Dokument na poziomie lokalnym	Rekomendacja dotycząca aktualizacji
1	Finanse publiczne	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Niechlów aktualizowana na bieżąco	Dokument aktualny
2	Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXXVI/285/2017 z dnia 27 lipca 2017 r	Dokument aktualny
		Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Niechlów: <ul style="list-style-type: none"> • MPZP_001, uchwała Rady Gminy Niechlów nr VIII/32/07 z dnia 28 maja 2007 r.; • MPZP_002, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/170/2010 z dnia 23 września 2010 r.; • MPZP_003, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIII/169/2010 z dnia 23 września 2010 r.; • MPZP_004, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXI/113/2012 z dnia 4 października 2012 r.; • MPZP_005, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XIX/127/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.; • MPZP_006, uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIX/306/2022 z dnia 25 sierpnia 2022 r.	Dokumenty aktualne
3	Energetyka	Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Niechlów Uchwała nr XXIII/196/2016 Rady Gminy Niechlów z dnia 7 września 2016	Plan skorelowany był z okresem programowania 2016-2020. Rekomenduje się aktualizację planu.

4	Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Niechlów na lata 2023-2026 uchwała nr LXII/384/2023 Rady Gminy Niechlów z dnia 26 października 2023 r.	Dokument aktualny
5	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Niechlów uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLVIII/303/2022 z dnia 23 czerwca 2022 r.	Dokument aktualny
		Program Ochrony Środowiska dla Gminy Niechlów na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2030 uchwała Rady Gminy Niechlów nr XLIV/282/2022 z dnia 24 marca 2022 r.	Dokument aktualny
		Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Niechlów w latach 2014-2032 uchwała Rady Gminy Niechlów nr VIII/49/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r.	Dokument aktualny
6	Polityka społeczna	Programu Współpracy Gminy Niechlów z organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r. uchwała Rady Gminy Niechlów nr LXIII/397/2023 z dnia 23 listopada 2023 r.	Dokument aktualny
		Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Niechlów uchwała Rady Gminy Niechlów nr LVII/361/2023 z dnia 30 marca 2023 r.	Dokument aktualny
		Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niechlów na lata 2021-2025 uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXX/196/2020z dnia 26 listopada 2020 r.	Dokument aktualny
		Gminny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Niechlów na rok 2024. uchwała Rady Gminy Niechlów nr LXIII/398/2023 z dnia 23 listopada 2023 r.	Dokument aktualny
		Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 uchwała Rady Gminy Niechlów nr XXXIV/218/2021 z dnia 25 marca 2021 r.	Dokument aktualny

		Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025. uchwała Rady Gminy Niechlów nr LIII/336/2022 z dnia 22 grudnia 2022 r.	Dokument aktualny
		Gminny program osłony w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028. uchwała Rady Gminy Niechlów nr LXIII/396/2023 z dnia 23 listopada 2023	Dokument aktualny
7	Rozwój regionalny	Współdziałania z innymi gminami i powiatami oraz zawarcie przez Gminę Niechlów porozumienia gminno-powiatowego dotyczącego zasad współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego Uchwała Rady Gminy Niechlów nr LIX/364/2023 z dnia 25 maja 2023 r.	Dokument aktualny

źródło: opracowanie własne na podstawie BIP

Finansowanie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Niechlów

Zadaniem dokumentu planistycznego, jakim jest Strategia Rozwoju Gminy Niechlów, jest określenie wizji, misji i zdefiniowanie celów strategicznych, wskazujących kierunki rozwoju powiatu w latach 2023-2030. Zaprezentowane w dokumencie wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz, określone założenia strategiczne są podstawą do formułowania ogólnych celów strategicznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż strategia jest odpowiedzią na pytanie „dokąd zmierzamy?” i „jaki stan chcemy osiągnąć?” w założonym horyzoncie czasowym. Podporządkowanym pod Strategię Rozwoju są plany wykonawcze (plany operacyjne), który detalicznie określają zakres i sposób realizacji poszczególnych celów.

Na etapie planowania operacyjnego następuje szczegółowe definiowanie zadań, zasobów, narzędzi, które będą zaangażowane przez powiat do ich realizacji, a także terminów realizacji i ich odniesienia do okresów budżetowych. W ślad za przedstawioną tezą, w niniejszym podrozdziale Strategii, nie określono budżetów realizacji poszczególnych zadań. Za przyjęciem takiego podejścia przemawia nie tylko horyzont czasowy planowania, który zwiększa niepewności oraz ryzyko nieprawidłowego oszacowania nakładów inwestycyjnych oraz wydatków w długim okresie, ale również przyjęta zasada ogólności i szerokość obszarów interwencji strategicznej. Zgodnie z zasadą ogólności przyjmuje się, iż do realizacji celów strategicznych i przynależnych im celów operacyjnych może przyczynić się nieokreślona liczba wielorakich projektów, o charakterze zgodnym z celem nadrzędnym, a wybór sposobów egzekucji celów strategicznych będzie stanowił proces decyzyjny w budżecie w okresie, w którym następować będzie realizacja celu.

Nie bez znaczenia dla możliwości predykcji budżetowej ma także charakter niematerialny („miękki”) – projektów animacyjnych, edukacyjnych, informacyjnych i doradczych, które dominują wśród celów strategicznych. Na etapie planowania strategicznego, nie jest możliwe dokładne zaplanowanie kwestii finansowej. Szczegółowe planowanie wydatków budżetowych zostało delegowane do procesu sporządzania dokumentów wykonawczych, podczas których zakłada się dokonywanie wyceny wydatków na poszczególne cele oraz odpowiadające im zadania, na etapie szczegółowego planowania finansowego na kolejne lata budżetowe.

W związku z powyższym możliwość finansowania zadań realizowanych w ramach Strategii, przedstawiono w formie opisu podstawowych źródeł, z jakich będą mogły pochodzić środki finansowe na pokrycie wydatków, na realizację założeń poszczególnych celów szczegółowych Strategii. Wśród najważniejszych środków finansowania wymienia się w szczególności:

Tabela 34: Potencjalne możliwości finansowania działań zdefiniowanych w Strategii

<ul style="list-style-type: none">
• środki z budżetu gminy;
<ul style="list-style-type: none">
• środki w ramach polityk UE, w tym Polityki Spójności UE, Wspólnej Polityki Rybołówstwa, Wspólnej Polityki Rolnej oraz instrumenty w ramach Europejskiego Planu Odbudowy. W chwili sporządzania dokumentu Strategii można było zidentyfikować następujące fundusze:<ul style="list-style-type: none">
○ Fundusz Spójności;
○ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
○ Europejski Fundusz Społeczny+;
○ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW);
<ul style="list-style-type: none">
• środki finansowe na poziomie krajowym:<ul style="list-style-type: none">
○ Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS);
○ Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG);

<ul style="list-style-type: none">
○ Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS);
○ Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC);
○ Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowywany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy;
<ul style="list-style-type: none">
● środki na poziomie regionalnym:<ul style="list-style-type: none">
○ Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDŚ). Szczegółowe zależności FEDŚ i strategicznych kierunków interwencji niniejszej strategii wskazuje tabela nr 34;
<ul style="list-style-type: none">
● inne inicjatywy krajowe, m.in.:<ul style="list-style-type: none">
○ Nowy gospodarczy Polski Ład;
○ Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych;
○ Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych;
○ Program Inwestycji Strategicznych;
○ Narodowy Plan Szerokopasmowy;
○ środki Ministerstwa Sportu i Turystyki w zakresie projektów dotyczących inwestycji w infrastrukturę i ofertę turystyczną oraz promocję;
○ środki Ministerstwa Kultury i Narodowego Centrum Kultury w zakresie działań dotyczących kultywowania lokalnych tradycji;
○ Program Senior+ w zakresie działań dla seniorów;
○ Program: „Dostępna przestrzeń publiczna” Państwowy Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PEFRON);
○ środki krajowe zarządzane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (programy edukacyjne);
○ Inicjatywy regionalne i lokalne, takie jak: środki Lokalnych Grup Działania;
<ul style="list-style-type: none">
● środki sektora prywatnego, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego;
<ul style="list-style-type: none">
● środki instytucji finansowych i kredytowych, kredyty bankowe;
<ul style="list-style-type: none">
● niewykluczone jest wykorzystanie rozwiązań hybrydowych, mieszanych, polegających na zaangażowaniu we współfinansowanie projektów, kilku środków, w tym sektora prywatnego oraz partnerów strategicznych z sektora samorządowego, np. w partnerstwie ponadlokalnym.

Wskazane powyżej przykładowe źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom z uwagi na aktualnie opracowywaną nową perspektywę finansowania 2021-2027. Czas realizacji projektów nastąpi w latach 2023 - 2030. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dofinansowujące skierowane na rozwój inwestycji w samorządach. W tym celu w strategii założono coroczny przegląd źródeł finansowania w ramach rocznych raportów w procesie monitorowania, co daje gwarancje ciągłej aktualizacji i dostosowywania najlepszych źródeł finansowych do realizacji zamierzonych inwestycji.

W poniższej tabeli przedstawiono potencjalne interakcje (bezpośrednie i pośrednie) pomiędzy celami strategicznymi i odpowiadającymi im celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Gminy Niechlów a założeniami dokumentu strategicznego Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDŚ 2021-2027). Występowanie zależności oznaczono symbolem: . Tabela zawiera również podsumowanie liczby interakcji pomiędzy dokumentami (liczba interakcji liczona jest jako liczba kierunków FEDŚ, która w sposób bezpośredni lub pośredni może stanowić źródło finansowania odpowiedniego celu operacyjnego Strategii) oraz wskazuje siłę powiązania interakcji (liczona jest jako iloraz liczby interakcji dla danego celu operacyjnego do sumy interakcji dla wszystkich celów).

Tabela 35: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Działań Priorytetowych opisanych w dokumencie Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2020

Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027
Uchwała nr 6780/VI/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 kwietnia 2023 r.

		I: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			II: ROZWÓJ GOSPODARCY		III: ROZWÓJ INFRASTRUKTURA					IV: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA				V: TURYSTYKA I PROMOCJA				VI: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA								
		1.1. Wysoko jakość edukacji i opieki nad dziećmi	1.2. Wzrost aktywności społecznej	1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną	2.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój potencjału lokalnego przedsiębiorcy	2.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej	3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności	3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odboru ścieków komunalnych	3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart village”	3.4. Dostosowanie zasad kształcenia i przygotowania do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców	3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej	3.6. Rozwój gminy w oparciu o współpracę ponadlokalną	4.1. Ograniczenie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	4.2. Dbalność o zasoby przyrodnicze i obszary chronione	4.3. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo	5.1. Zrównoważony rozwój usług turystycznych	5.2. Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych	5.3. Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych	5.4. Promocja potencjału turystycznego	6.1. Aktywacja i integracja mieszkańców	6.2. Utworzenie pozytywnego wizerunku Gminy	6.3. Wzmocnienie potencjału komunikacyjnego					
Priorytet FEDS.01 Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorstwa Dolnego Śląska	Działanie FEDS.01.01 Rozwój jednostek naukowych																											
	Działanie FEDS.01.02 Innowacyjne przedsiębiorstwa				X	X																						
	Działanie FEDS.01.03 Cyfryzacja usług publicznych																					X	X	X				
	Działanie FEDS.01.04 Wsparcie rozwoju MŚP				X	X				X																		
	Działanie FEDS.01.05 Instrumenty finansowe dla MŚP				X	X																						
Priorytet FEDS.02 Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku	Działanie FEDS.02.01 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych														X													
	Działanie FEDS.02.02 Efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych									X	X																	
	Działanie FEDS.02.03 Instrumenty finansowe na efektywność energetyczną										X																	
	Działanie FEDS.02.04 Innowacje w OZE									X	X																	
	Działanie FEDS.02.05 Instrumenty finansowe na OZE										X																	
	Działanie FEDS.02.06 Gospodarka ściekowa							X		X																		
	Działanie FEDS.02.07 Ochrona przyrody i klimatu									X	X		X	X	X	X												
Priorytet FEDS.03 Fundusze Europejskie na rzecz mobilności miejskiej Dolnego	Działanie FEDS.03.01 Ekotransport miejski i podmiejski																											
Priorytet FEDS.04 Fundusze Europejskie na rzecz mobilności Dolnego Śląska	Działanie FEDS.04.01 Infrastruktura drogowa i kolejowa								X																			
Priorytet FEDS.05 Fundusze Europejskie na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego na Dolnym Śląsku	Działanie FEDS.05.01 Infrastruktura ochrony zdrowia																											
	Działanie FEDS.05.02 Kultura i turystyka																X	X	X	X								
Priorytet FEDS.06 Fundusze Europejskie bliziej mieszkańców Dolnego Śląska	Działanie FEDS.06.01 Rozwój lokalny - strategię ZIT i IIT	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Priorytet FEDS.07 Fundusze Europejskie na rzecz rynku pracy i włączenia społecznego na Dolnym Śląsku	Działanie FEDS.07.01 Aktywizacja osób na rynku pracy				X	X											X	X	X	X								
	Działanie FEDS.07.02 Rozwój instytucji rynku pracy				X	X											X	X	X	X								
	Działanie FEDS.07.03 Równe szanse																											
	Działanie FEDS.07.04 Adaptacja do zmian na rynku pracy				X	X																						
	Działanie FEDS.07.05 Aktywna integracja		X	X																					X			
	Działanie FEDS.07.06 Integracja migrantów		X	X																				X				
	Działanie FEDS.07.07 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych		X	X																				X				
	Działanie FEDS.07.08 Wspieranie włączenia społecznego		X	X																				X				
Priorytet FEDS.08 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku	Działanie FEDS.08.01 Dostęp do edukacji	X																										
	Działanie FEDS.08.02 Uczenie się przez całe życie	X																										
Priorytet FEDS.09 Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów górniczych na Dolnym Śląsku	Działanie FEDS.09.01 Transformacja społeczna							X					X	X	X	X												
	Działanie FEDS.09.02 Transformacja infrastruktury społecznej i edukacyjnej	X	X	X																								
	Działanie FEDS.09.03 Transformacja w edukacji	X																										
	Działanie FEDS.09.04 Transformacja gospodarcza				X																							
	Działanie FEDS.09.05 Transformacja środowiskowa												X	X	X	X												
zależność	ilość interakcji	5	6	6	8	8	1	2	2	7	7	1	4	4	4	4	4	4	4	4	6	2	2					
	sila wpływu	0,05	0,06	0,06	0,08	0,08	0,01	0,02	0,02	0,07	0,07	0,01	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,06	0,02	0,02					

źródło: opracowanie własne

Spójność Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z innymi dokumentami strategicznymi

Rola i charakter regionalnych dokumentów wymagają od tych, pełnej zgodności, związku i braku sprzeczności z zapisami dokumentów strategicznych poziomów wyższych. W ramach prac nad przedmiotową Strategią, dokonano analizy jej zgodności z założeniami dokumentów strategicznych, istniejących na poziomie regionalnym i krajowym.

- W odniesieniu do poziomu krajowego, dokonano weryfikacji zależności Strategii z:
  - Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, która stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa;
  - Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.);
  - Strategii Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030, (z perspektywą do 2035 r.);
  - Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- W odniesieniu do poziomu województwa, analizę oparto o dokument:
  - Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030;
  - Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;
- W odniesieniu do poziomu ponadlokalnego, analizę oparto o dokument Strategia Zintegrowanych Inwestycji terytorialnych Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027.

Ponadto, niniejszy dokument zawiera wnioski z weryfikacji, czy określone w niniejszej strategii cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne oraz kierunki nie naruszają Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. z 2022 r. nr 2714). Szczegółowe informacje, wykazy i działania planistyczne dostępne są za pośrednictwem stron internetowych:

- Publikacja rozporządzeń przyjmujących plany zarządzania ryzykiem powodziowym – Stop Powodzi
- OLD_Odra.xls (live.com)

Strategia uwzględnia zagadnienia gospodarki wodnej związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy poprzez podjęcie działań mających na celu zwiększenie retencji wodnej na terenach zurbanizowanych, poprzez tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, małych urządzeń piętrzących (zastawki, małe progi, przetamowania), retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

Spójność z dokumentami na poziomie krajowym

Dla zachowania spójności dokumentu poniżej przedstawiono opisy dokumentów strategii nadrzędnych oraz wnioski z analizy powiązań, zaś graficzną analizę zależności zaprezentowano w rysunkach pod wnioskami.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego została przyjęta uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030" (M.P. z roku 2019 poz. 1060). W tabeli nr 36 zaprezentowano powiązanie celów niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest powiązana i spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) została przyjęta uchwałą **Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.** W tabeli nr 37 zaprezentowano powiązanie celów niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest powiązana i spójna ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Wspólna Polityka Rolna na lata 2023-2027

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 zatwierdzony został w dniu 31 sierpnia 2022 r. przez Komisję Europejską. W tabeli nr 38 zaprezentowano powiązanie celów niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 z celami Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 - 2027.

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest powiązana i spójna z celami Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 - 2027.

Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) została zatwierdzona uchwałą nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. W tabeli nr 39 zaprezentowano powiązanie celów niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 z celami Strategii rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest powiązana i spójna z celami Strategii rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, plany zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zapobiegania suszy

Ustawa Prawo wodne stanowi w art. 326 ust. 1, iż w strategii gminy uwzględnia się ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, to jest ustalenia zawarte w **planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przeciwdziałania suszy**

Obszar gminy Niechlów objęty jest postanowieniami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. z 2022 nr 2714).

Na podstawie zapisu art. 166 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 poz. 2233 ze zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w strategii rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy.

Wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią (tereny zalewowe) to obszary, które mogą być okresowo zalewane przez wodę. Zagospodarowanie terenów zalewowych jest procesem, który ma na celu zmniejszenie ryzyka powodziowego i ochronę środowiska naturalnego. Podstawową zasadą zagospodarowania terenów zalewowych jest maksymalne ograniczanie ich zabudowy. Ograniczenie zabudowy terenów zalewowych można osiągnąć poprzez ograniczenia w planowaniu przestrzennym. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy określić obszary wyłączone z zabudowy, w tym tereny zalewowe. Dodatkowo, należy wprowadzać ograniczenia w zakresie dopuszczalnych rodzajów zabudowy i jej intensywności. Zasady zagospodarowania terenów zalewowych powinny uwzględniać również ochronę środowiska naturalnego. Z uwagi, na fakt, iż tereny zalewowe pełnią ważną rolę w ekosystemie, m.in. jako siedliska dla roślin i zwierząt, należy dbać o zachowanie naturalnego charakteru tych obszarów.

W dokumencie Diagnozy Społeczno-Gospodarczej zweryfikowano i zidentyfikowano w szczególności informacje (wymagane przez art. 169 ust. 2 pkt 2 Prawa wodnego, tj. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożenia suszą. Zidentyfikowane obszary wskazano na Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej (Rysunek nr 10).

Gmina Niechlów położona jest w całości w dorzeczu Odry, przy czym niemal cały obszar gminy odwadniany jest przez rzekę Barycz - prawy dopływ Odry (powierzchnia dorzecza 5534,5 km²), która na terenie gminy ma swój przyujściowy odcinek, a do Odry wpada niecałe 2 km poza granicami gminy (pod Wyszaniem). Odra ma na obszarze gminy jedynie bardzo drobne dopływy bezpośrednie, w większości odwadniające najbliższe starorzecza. Dolna Barycz zbiera wody z południowej i południowo-zachodniej części gminy. Płynący jej zachodnim i północno-zachodnim skrajem prawy dopływ - Rów Śląski (dorzecze 223,4 km²), za pośrednictwem szeregu drobnych cieków zmierzających na zachód odwadnia pozostałą część terenu i uchodzi do Baryczy na zachód od Niechlowa. Niedaleko Wyszanova uchodzi do Baryczy drugi jej prawy dopływ - Rów Polski, zwany również Kopanicą (dorzecze 622,7 km²), odwadniający północne i północno-zachodnie krańce gminy oraz wyznaczający na bardzo niewielkim odcinku zachodnią granicę gminy. Przez obszar gminy przebiegają więc działy wodne pomiędzy Odrą i Baryczą oraz Baryczą i jej dużymi dopływami: Kopanicą (Rowem Polskim) i Rowem Śląskim. Do sieci naturalnych cieków wodnych gminy należą również mniejsze dopływy Śląskiego Rowu: Ostrowita, Wiewiernica oraz Kanał Uszczonowski. Największe rzeki gminy (Odra, Barycz, Kopanica, Rów Śląski) płyną dnami rozległych pradolin. Pierwotnie podmokłe terasy zalewowe w wielu miejscach pocięte są obecnie siecią rowów melioracyjnych i systemem sztucznych wałów. W układzie koryta Odry przeważają odcinki kręte, miejscami przechodzące w meandrujące. Na całym odcinku wzdłuż granicy gminy Odra została uregulowana za pomocą ostróg i poddana dodatkowej przebudowie tak, że dostosowano jej przebieg do zestawów holowanych o długości 600

m, przyjmując najmniejszy promień krzywizny 350 m. Fragment ten jest zakwalifikowany do dróg wodnych II klasy. Barycz na odcinku od wschodniej granicy gminy do Szaszorowic zachowała swój naturalny, meandrujący charakter, natomiast dalej w kierunku ujścia jest uregulowana, miejscami z techniczną zabudową brzegów koryta i dwoma jazami: w Żabinie i Bartodziejach. Rów Polski w całości, a Rów Śląski aż do kanału łączącego go z Rowem Polskim, są uregulowane, z umocnionymi brzegami i szeregiem jazów i zastawek. Ostrownica została uregulowana na swoim końcowym odcinku, podobnie Wiewiernica, która została obwałowana przy okazji zmiany biegu jej końcowego fragmentu (od zbiornika retencyjnego w Niechlowie do ujścia). Kanał Uszczonowski jest częściowo obwałowany na terenie obrębu Lipowiec.³

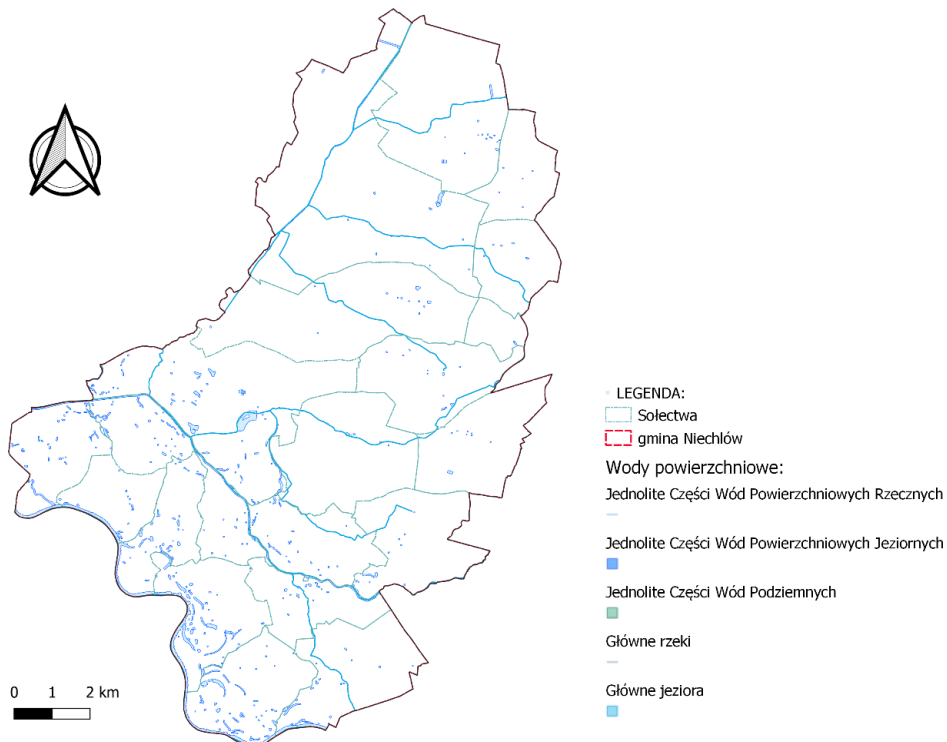
Obszar Gminy Niechlów położony jest w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW600079 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2016-2021, PIG). Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Tabela 36: Charakterystyka i ocena stanu JCWPd

L.p.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja			Ocena stanu z PGW		Ocena nieosiągnięci a celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia
	Europejski [symbol] kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.		
1	PLGW600079	79	Środkowa Odra	Odra	Wrocław	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego

Poniższy rysunek przedstawia mapę cieków wodnych oraz wód powierzchniowych w gminie Niechlów.

Rysunek 16: Cieków wodne i wody powierzchniowe w gminie Niechlów

źródło: opracowanie na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>

³ z Gminnego Programu Ochrony Środowiska

Na obszarze gminy występują również system urządzeń melioracji wodnych – sieć drenarska oraz rowy melioracyjne. Zwraca się uwagę, iż stosownie do art. 205 ustawy Prawo wodne, utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy – do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Obowiązek ten obejmuje eksploatację, konserwację oraz remont w celu zachowania funkcji urządzeń wodnych

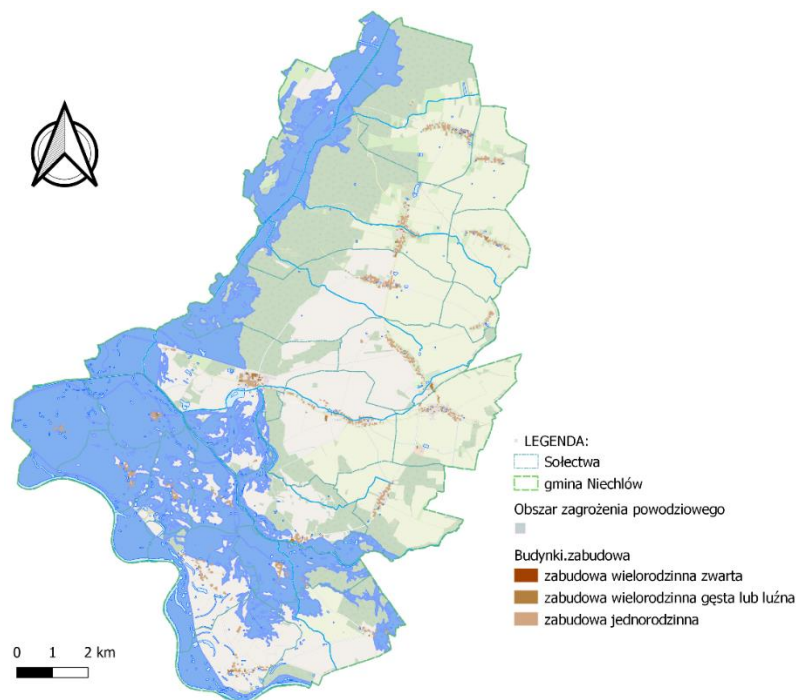
Gmina Niechlów zaliczana jest do gmin o wysokim ryzyku zagrożenia powodzią. Obszary zagrożenia powodzią występują na terenie miejscowości Masełkowice, Bełcz Wielki, Lipowiec, Głobice, Szaszorowice, Żabin, Wągroda, Karów, Świerczów, Bartodziejów, Niechlów oraz Klimontów, w najbliższym otoczeniu Odry oraz Baryczy.

Na terenie gminy Niechlów zlokalizowane są następujące wały przeciwpowodziowe oraz budowle hydrotechniczne:

- wał przeciwpowodziowy Odry pod Bełczem Wielkim,
- wał przeciwpowodziowy Baryczy pod Żabinem.

Zidentyfikowane obszary zagrożone przedstawia poniższy rysunek:

Rysunek 17: Obszary zagrożenia powodzią w gminie Niechlów

źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoportal.gov.pl>

Obecnie głównym podmiotem odpowiedzialnym za krajową gospodarkę wodną jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) obejmująca strukturę polskich organów administracji wodnej, utworzona 1 stycznia 2018 roku, niemniej jednak OSI, określone w niniejszej strategii nie przewidują działań, które mogłyby wpłynąć na zwiększenie ryzyka zagrożenia.

Niezależnie od powyższego, przedstawione poniżej cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne obejmują obowiązki i zadania nałożone na samorząd gminny na podstawie art. 163 ust. 1 Prawa Wodnego, poprzez właściwe kształtowanie polityki kształtowania ładu przestrzennego oraz gospodarowania wodami.

Tabela 37. Cele strategiczne i operacyjne związane z prawidłową gospodarką wodną oraz zapobieganiem skutkom zmian klimatu

Cel strategiczny	Cel operacyjny Kierunek działania
III. Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury	Cel operacyjny 3.4. Dostosowanie zasad kształtowania ładu przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie przepisów prawa miejscowego związanego z zagospodarowaniem przestrzennym do wymogów prawa powszechnego (w tym w związku z zagrożeniem powodziowym)
IV. Cel strategiczny: Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego	Cel operacyjny 4.2. Dbłość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie w działaniach planistycznych prawidłowego balansu przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo (zrównoważony rozwój) • wspieranie retencjonowania wód opadowych na terenie gminy

źródło: opracowanie własne

W związku z powyższym należy podkreślić, iż Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 nie przewiduje realizacji żadnych celów i związanych z nimi kierunków działań na terenach zagrożonych powodzią, ponadto strategiczne kierunki interwencji są komplementarne w stosunku do planów zabezpieczenia powodziowego. Strategia ściśle powiązana z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz planami zarządzania ryzykiem powodziowym. Szczegółowe informacje, wykazy i działania planistyczne dostępne są za pośrednictwem stron internetowych:

- Publikacja rozporządzeń przyjmujących plany zarządzania ryzykiem powodziowym – Stop Powodzi
- OLD_Odra.xls (live.com)

Strategia uwzględnia zagadnienia gospodarki wodnej związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy poprzez podjęcie działań mających na celu zwiększenie retencji wodnej na terenach zurbanizowanych, poprzez tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, małych urządzeń piętrzących (zastawki, małe progi, przetamowania), retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

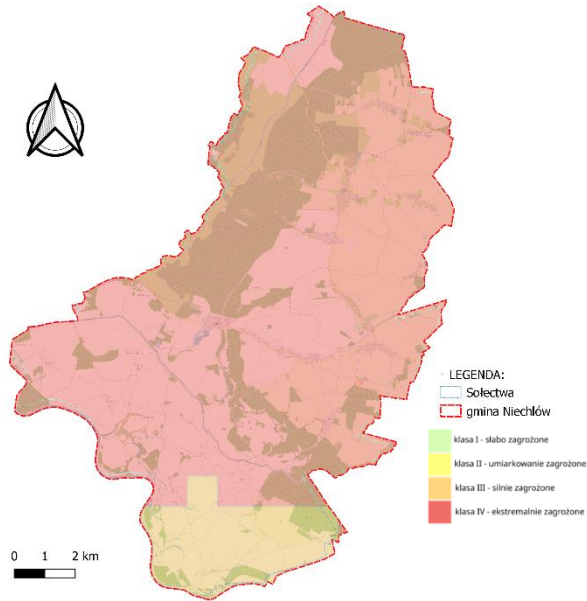
Susza w polskim prawodawstwie określona jest w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. 2017 poz. 1897). Jest definiowana jako katastrofa naturalna związana z działaniem sił natury.

W Diagnozie Społeczno-Gospodarczej rozróżniono 4 rodzaje suszy: atmosferyczna, rolnicza, hydrologiczna oraz hydrogeologiczna. Dodatkowo zaprezentowano sumę zagrożenia na ostatnim rysunku dotyczącym obszarów zagrożonych suszą. Dane o obszarach i możliwej katastrofie naturalnej podano za Hydroportalem⁴.

⁴ <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

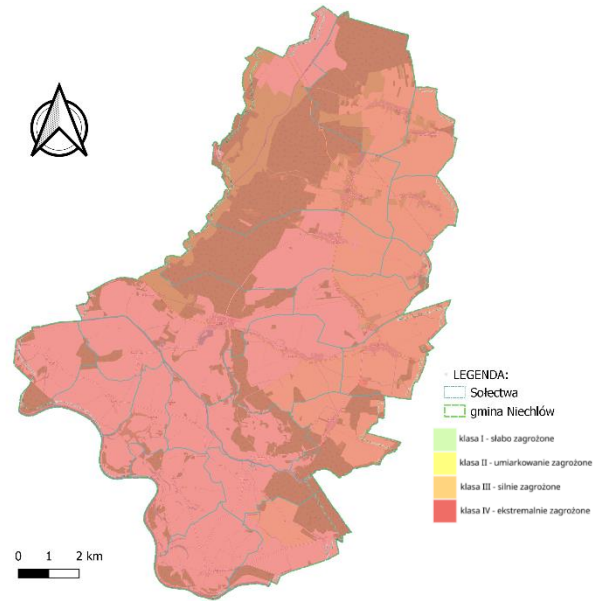

Rysunek 18: Obszary gminy Niechlów zagrożony suszą atmosferyczną

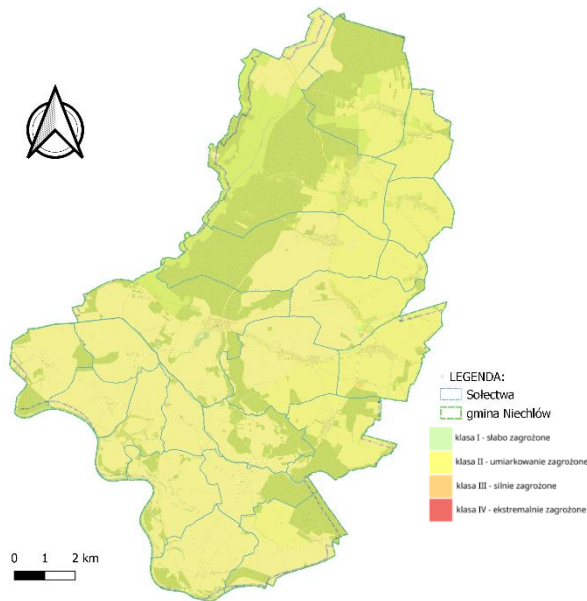
źródło: opracowanie na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 19: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą rolniczą

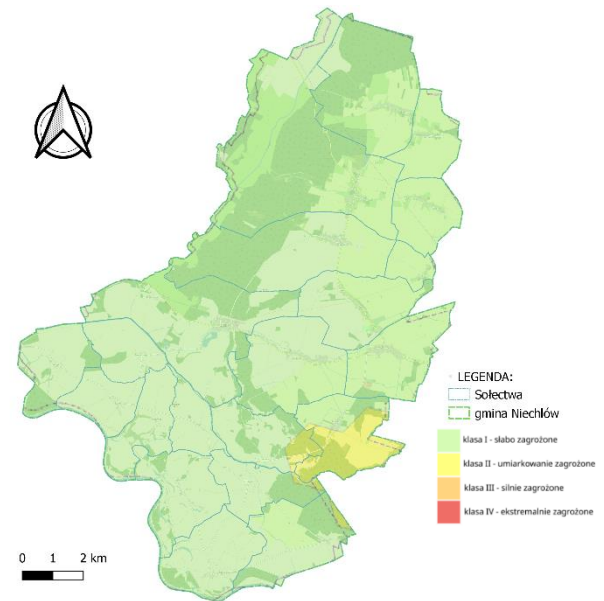
źródło: opracowanie na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 20: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą hydrologiczną

źródło: opracowanie na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

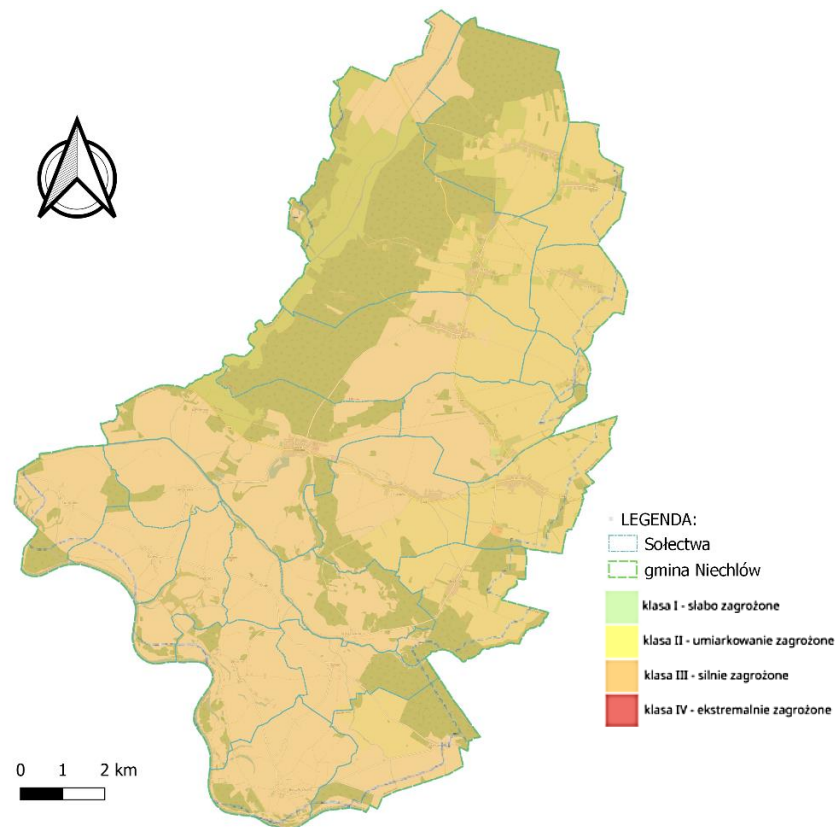
Rysunek 21: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą hydrogeologiczną

źródło: opracowanie na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

Rysunek 22: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą (łączną)

źródło: opracowanie na podstawie <https://wody.isok.gov.pl/>

Susza rolnicza pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomasie i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).⁵

Susza hydrologiczna przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej. Jest to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do średniej wartości z wielolecia. Susza hydrologiczna to kolejny etap pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).⁶

Susza hydrogeologiczna definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).⁷

Analiza sumy zagrożenia deficytem wody wskazuje na występowanie dwóch obszarów, które można zaliczyć do obszarów silnie zagrożonych deficytem wody. Obszary zagrożone suszą (suma) wskazano na Modelu Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej (Rysunek nr 10).

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest powiązana z planami przeciwdziałania suszy w sposób bezpośredni i pośredni poprzez następujące kierunki strategicznej interwencji, w szczególności: IV. Cel strategiczny: Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego; Cel operacyjny 4.2. Dbałość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione, z kierunkami:

- uwzględnienie w działaniach planistycznych prawidłowego balansu przestrzeni przeznaczonych pod przedsięwzięcia inwestycyjne z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo (zrównoważony rozwój)
- wspieranie retencjonowania wód opadowych na terenie gminy

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 jest komplementarna z krajowymi planami przeciwdziałania suszy w sposób bezpośredni i pośredni.

Szczegółowe mapy komplementarności Strategii na poziomie krajowym:

Poniżej opisu zamieszczono tabele zawierające mapę wzajemnych powiązań pomiędzy celami zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2022-2030, a poszczególnymi wskazanymi powyżej dokumentami strategicznymi. Występowanie zależności oznaczono symbolem: . Tabele zawierają również podsumowanie liczby interakcji pomiędzy dokumentami (liczba interakcji liczona jest jako liczba kierunków/działań, które w sposób bezpośredni lub pośredni stanowią powiązanie odpowiedniego celów strategicznych) oraz wskazuje siłę powiązania interakcji (liczona jest jako iloraz liczby interakcji dla danego celu operacyjnego do sumy interakcji dla wszystkich celów).

⁵ <https://www.gov.pl/web/susza/susza>

⁶ tamże

⁷ tamże

Tabela 38. Mapa powiązania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.

	I: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			II: ROZWÓJ GOSPODARCZY		III: ROZWÓJ INFRASTRUKTURA						IV: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA				V: TURYSTYKA I PROMOCJA				VI: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA			
	1.1 Wysoka jakość edukacji i opieki nad dziećmi	1.2: zwiększenie aktywności społecznej	1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną	2.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej	2.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej	3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności	3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych	3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart villages”	3.4. Dostosowanie zasad kształtowania ładów przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców	3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej	3.6. Rozwój gminy w oparciu o współpracę ponadlokalną	4.1: Ograniczanie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	4.2. Dbalność o zasoby przyrodnicze i obszary chronione	4.3. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo	5.1: Zrównoważony rozwój usług turystycznych	5.2: Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych	5.3: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych	5.4: Promocja potencjału turystycznego	6.1: Aktywizacja i integracja mieszkańców	6.2: Upowszechnienie pozytywnego wizerunku Gminy	6.3: Wzmacnianie potencjału komunikacyjnego	
1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze																						
	1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska																						
	1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych	x	x	x					x			x		x									
	1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów										x	x					x	x	x	x		x	x
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	x	x	x			x		x														
	2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym				x	x							x	x	x	x	x	x					
	2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach					x			x		x												
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym										x					x	x	x	x		x		
	3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	x	x	x						x										x	x	x	
	3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
zależność	ilość interakcji	6	6	6	4	5	4	3	6	3	7	5	5	4	5	4	6	6	6	6	4	6	5
	siła wpływu	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,03	0,05	0,03	0,06	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05	0,04

źródło: opracowanie własne

Tabela 40: Mapa powiązania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów ze Wspólną Polityką Rolną

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) zatwierdzony w dniu 31 sierpnia 2022 r. przez Komisję Europejską	I: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			II: ROZWOJ GOSPODARSTWA			III: ROZWOJ INFRASTRUKTURY				IV: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA				V: TURYSTYKA I PROMOCJA		VI: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA					
	1.1. Wzrost jakości edukacji i opieki nad dziećmi	1.2. Zwiększenie aktywności społecznej	1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną	2.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój potencjału ludzkiego w gospodarstwach	2.2. Wzrost efektywności i jakości produkcji rolnej	3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności	3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych	3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart villages”	3.4. Doskonalenie zasad kształtowania i zarządzania terenami wiejskimi	3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej	3.6. Rozwój oferty w zakresie współpracy ponadlokalnej	4.1. Ograniczanie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	4.2. Dbałość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione	4.3. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo	5.1. Zrównoważony rozwój usług turystycznych	5.2. Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych	5.3. Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych	5.4. Promocja potencjału turystycznego	6.1. Aktywizacja i integracja mieszkańców	6.2. Uprawnienie i aktywizacja mieszkańców	6.3. Wzmocnienie potencjału komunikacyjnego
S01. Wsparcie godnych dochodów gospodarstw i odporności sektora rolnictwa w całej Unii w celu zwiększenia długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz różnorodności w rolnictwie, a także zapewnienia stabilności ekonomicznej produkcji rolnej w Unii	CS 1. P1. Zwiększenie indywidualnego dochodu w celu zapewnienia godnego poziomu życia i wyrównywania szans	X		X	X										X	X	X	X				
	CS 1. P10. Rozwijanie technologii cyfrowych w zarządzaniu ryzykiem i platform wdrażających kontrakty					X		X	X				X		X							
	CS 1. P2. Zmniejszanie różnic w dochodach między gospodarstwami rolniczymi					X																
	CS 1. P3. Utrzymanie produkcji w szczególnie istotnych sektorach produkcji rolnej					X																
	CS 1. P4. Rozwój produkcji rolnej metodami przyjaznymi dla środowiska naturalnego					X																
	CS 1. P5. Poprawa pozycji ekonomicznej rolnictwa unijnego względem rolnictwa światowego					X																
	CS 1. P6. Łagodzenie skutków ryzyka cenowego i produkcyjnego – pogoda, kłęski żywiołowe, szkodniki, choroby					X																
	CS 1. P7. Utrzymanie potencjału produkcyjnego przeciwdziałanie zaniechaniu prowadzenia działalności rolniczej					X																
	CS 1. P8. Przeciwdziałanie spadkowi opłacalności produkcji rolnej w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta					X																
CS 1. P9. Upoposażenie stosowania instrumentów zarządzania ryzykiem					X																	
S02. Zwiększenie zainteresowania na rynku konkurencyjność gospodarstw, zarówno w przemyśle rolno-spożywczym, jak i w usługach, w tym w zakresie naukowe, technologiczne i innowacyjne, w tym w zakresie strategii WPR	CS 2. P 1. Wzrost efektywności czynników wytwórczych, w tym produkcji zwierzęcej, w sposób zrównoważony					X																
	CS 2. P 2. Wzmocnienie innowacyjności i zaawansowania technologicznego produkcji rolnej					X																
	CS 2. P 3. Ułatwienie dostępu do kapitału m.in. na rzecz inwestycji poprawiających konkurencyjność w rolnictwie					X																
	CS 2. P 4. Zwiększenie dochodowości - przedłużanie trwałości, przechwalnictwo, przygotowanie do sprzedaży					X																
	CS 2. P 5. Rozwój produkcji żywności wysokiej jakości, w tym produkcji ekologicznej					X						X	X	X	X							
	CS 2. P 6. Zapewnienie promocji rolnych produktów żywnościowych i nieżywnościowych na rynkach światowych					X																
	CS 2. P 7. Pokonanie ograniczeń rozwojowych w produkcji małej skali – nowe technologie, modele organizacyjne.					X																
	CS 2. P 8. Podnoszenie kwalifikacji, cyfrowych, rynkowych i technologicznych, profesjonalne	X				X		X														
S03. Poprawa pozycji rolniczej w łańcuchu wartości Kod Typu Usługi na poziomie planu strategicznego WPR	CS 3. P 1. Stymulowanie wspólnych działań rolników w ramach różnych form współpracy i kooperacji		X			X																
	CS 3. P 2. Wspieranie krótkich/alternatywnych łańcuchów wartości w tym związanych z produkcją wysokiej jakości					X																
	CS 3. P 3. Rozwój współpracy, poprawa konkurencyjności i innowacyjności w ramach łańcucha wartości					X																
	CS 3. P 4. Wspieranie rozwoju zorganizowanych form handlu					X			X													
	CS 3. P 5. Doradztwo, coaching, współpraca z liderami środowisk naukowo-biznesowych					X																
	CS 3. P 6. Promowanie rozwiązań wspierających umowy na dostawy pomiędzy rolnikami a przemysłem przetwórczym					X	X															
	CS 3. P 7. Wykorzystanie cyfryzacji w dostępie do usług finansowych, informacji oraz poprawie łańcucha dostaw					X	X															
S04. Przyczynienie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania do zmian klimatu, w tym w zakresie zwiększenia świadomości węgla, a także promowanie zrównoważonej energii	CS 4. P1. Ograniczanie emisji gazów cieplarnianych z rolnictwa					X						X	X	X	X							
	CS 4. P2. Adaptacja rolnictwa i leśnictwa do zmian klimatu – ograniczenie zagrożeń pogodowych i chorobowych					X						X	X	X	X							
	CS 4. P3. Zwiększenie pochłaniania i magazynowania węgla min. w wyniku zasiedlenia najstabszych gruntów rolnych					X			X			X	X	X	X							
	CS 4. P4. Rozwój zrównoważonej energii w oparciu o nieżywnościowe zastosowania biomasy rolniczej i leśnej					X		X		X		X	X	X	X							
	CS 4. P5. Wykorzystanie i rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii					X		X		X		X	X	X	X							
	CS 4. P6. Podnoszenie wiedzy w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich					X						X	X	X	X							
S05. Wsparcie zrównoważonego rozwoju i efektywnego zarządzania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze, w tym poprzez ograniczenie uciążliwych od produktów chemicznych	CS 5. P1. Ochrona zasobów i poprawa jakości gleby					X			X			X	X	X	X							
	CS 5. P2. Poprawa gospodarki wodnej na obszarach wiejskich					X			X			X	X	X	X							
	CS 5. P3. Poprawa jakości wód					X			X			X	X	X	X							
	CS 5. P4. Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza					X						X	X	X	X							
	CS 5. P5. Zapobieganie porzuceniu gruntów					X																
	CS 5. P6. Podnoszenie wiedzy w zakresie racjonalnego wykorzystania wody, gleby, powietrza					X						X	X	X	X							
S06. Przyczynienie się do zatrzymania i odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej, wzmocnienie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazów	CS 6. P1. Ochrona i różnicowanie krajobrazu wiejskiego					X			X			X	X	X								
	CS 6. P2. Zrównoważone stosowanie środków ochrony roślin i nawozów					X																
	CS 6. P3. Zwiększenie różnorodności upraw					X																
	CS 6. P4. Zwiększenie różnorodności biologicznej lasów					X			X			X	X	X	X							
	CS 6. P5. Ekstensywne użytkowanie gruntów z uwzględnieniem potrzeb ich ochrony					X																
	CS 6. P6. Zachowanie zasobów genetycznych roślin w rolnictwie					X																
	CS 6. P7. Zachowanie zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie					X																
	CS 6. P8. Zapobieganie rozprzestrzenieniu się gatunków inwazyjnych					X			X													
	CS 6. P9. Rozwój i upowszechnianie zasobów wiedzy i informacji o środowisku					X						X	X	X	X							

Tabela 41: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Strategii Rozwoju Usług Społecznych

		I: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			II: ROZWÓJ GOSPODARCZY		III: ROZWÓJ INFRASTRUKTURA						IV: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA			V: TURYSTYKA I PROMOCJA			VI: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA					
		1.1. Wysoka jakość edukacji i opieki nad dziećmi	1.2. Zwiększenie aktywności społecznej	1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną	2.1. Wsparcie działań aktywujących rozwój porażonej działalności gospodarczej	2.2. Wspieranie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej	3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności	3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych	3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart villages”	3.4. Dostosowanie zasad kształtowania iadu przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców	3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej	3.6. Rozwój gminy w oparciu o współpracę ponadlokalną	4.1. Ograniczenie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	4.2. Dbałość o zasoby przyrodnicze i obszary chronione	4.3. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo	5.1. Zrównoważony rozwój usług turystycznych	5.2. Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych	5.3. Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych	5.4. Promocja potencjału turystycznego	6.1. Aktywność i integracja mieszkańców	6.2. Upowroszczenie porządku wizerunku Gminy	6.3. Wzmocnienie potencjału komunikacyjnego	
1. Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci	1. Rozwój usług profilaktycznych i bezpośrednich usług środowiskowych wspierających dzieci i rodzinę	X	X	X																	X			
	2. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej																					X		
	3. Zmiana funkcjonalności placówek całodobowych długookresowego pobytu																					X		
	4. Poprawa jakości usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej i placówek całodobowego pobytu																					X		
2. Zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczonego usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	1. Wdrożenie systemu koordynacji oraz standaryzacji usług społecznych			X																		X		
	2. Wsparcie rodziny i osób pełniących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu			X																		X		
	3. Rozwój środowiskowych form wsparcia w postaci usług społecznych																					X		
	4. Zmiana sposobu funkcjonowania stacjonarnej instytucji opieki długoterminowej (domy pomocy społecznej)																					X		
	5. Trwały system finansowania opieki długoterminowej w obszarze usług społecznych																						X	
	6. Wsparcie i rozwój kadr świadczących usługi społeczne																						X	
3. Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwości życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia sprawności	1. Wdrożenie systemu koordynacji oraz standaryzacji usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami		X	X																		X		
	2. Wsparcie rodziny realizującej opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami, w tym wsparcie w postaci realizacji usług		X	X																		X		
	3. Wdrożenie systemowej usługi mieszkalnictwa wspomagane		X	X																		X		
	4. Wdrożenie idei niezależnego życia dla osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących w społeczności lokalnej oraz mieszkańców domów pomocy społecznej		X	X																			X	
4. Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1. Wdrożenie systemu koordynacji oraz standaryzacji usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi		X	X																		X		
	2. Rozwój zintegrowanych usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym		X	X																		X		
	3. Zmiana sposobu funkcjonowania stacjonarnej instytucji opieki dla osób z zaburzeniami psychicznymi		X	X																		X		
5. Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością	1. Wdrożenie systemu koordynacji i standaryzacji usług społecznych zapobiegających bezdomności			X																		X		
	2. Opracowanie i wdrożenie rozwiązań na rzecz przejścia ze wsparcia instytucjonalnego do wsparcia w formie mieszkaniowej			X																		X		
	3. Wsparcie osób doświadczających bezdomności			X																		X		
zależność	ilość interakcji	1	8	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	
	sila wpływu	0,02	0,19	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,47	-	-	

źródło: opracowanie własne

Spójność z dokumentami na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 została przyjęta uchwałą Nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Założeniem strategii regionalnej jest odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów, pozwalające na zapewnienie jego równomiernego. Elementem Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego jest osiągnięcie stanu, w którym Dolny Śląsk, jest:

- regionem bez istotnych społecznych i gospodarczych dysproporcji, regionem wewnątrznie spójnym, regionem wyrównanych rozwojowych szans,
- regionem przyjazny dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów i kuracjuszy;
- atrakcyjnym miejscem do życia, pracy, nauki i rekreacji,
- regionem nowoczesnym z kreatywną i innowacyjną regionalną społecznością oraz rozwiniętą sferą naukową i badawczo-rozwojową,
- regionem konkurencyjnym w scenerii krajowej i europejskiej z Wrocławiem jako silną metropolią oraz ośrodkami regionalnymi o znaczących przewagach konkurencyjnych.

Analiza komplementarności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów wymagała również uwzględnienia planów aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego. Zgodnie z Uchwałą Nr LI/1044/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+ Instytut Rozwoju Terytorialnego przygotował dokument: „Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa dolnośląskiego” na potrzeby opracowania „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+” oraz „Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa dolnośląskiego”, które powinna zawierać SRWD 2030+

W tabeli nr 40 przedstawiono powiązanie celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Występowanie zależności oznaczono symbolem: . Tabele zawierają również podsumowanie liczby interakcji pomiędzy dokumentami (liczba interakcji liczona jest jako liczba kierunków/działań, które w sposób bezpośredni lub pośredni stanowią powiązanie odpowiedniego celów strategicznych) oraz wskazuje siłę powiązania interakcji (liczona jest jako iloraz liczby interakcji dla danego celu operacyjnego do sumy interakcji dla wszystkich celów).

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2022-2030 jest powiązana z celami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 i jest w stosunku do niej komplementarna.

Biorąc pod uwagę, iż dokument strategii jest dokumentem wyznaczającym główne i strategiczne kierunki interwencji, które w procesie wdrożenia wymagają przyjęcia i realizacji dokumentów wykonawczych, Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023 – 2030 uwzględnia również komplementarność OSI z wojewódzkimi dokumentami wykonawczymi. W poniższej tabeli przedstawiono główne (wybrane) dokumenty planistyczne, które wykonują cele strategiczne.

Tabela 43: Dokumenty planistyczne Województwa Dolnośląskiego - uwzględnione w Strategii

dokument planistyczny	akt wprowadzający
Plan wykonawczy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	Uchwała nr 5620/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 lipca 2022 r.
Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia 2017-2030	Uchwała nr 3724/N1/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 18 maja 2021 r.
Dolnośląska Strategia Innowacji 2030	Uchwała Nr 3270/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 5 stycznia 2021 r.
Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Dolnośląskiego	Uchwała nr XX/544/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 marca 2016 r.
Aktualizacja programu do ochrony powietrza dla stref w województwie r. dolnośląskim, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu	Uchwała nr LVII/1201/23 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 13 lipca 2023 r.
Strategia Energetyczna Dolnego Śląska — kierunki wsparcia sektora energetycznego	Uchwała Nr 6053/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2022 r.
Program edukacji ekologicznej dla Dolnego Śląska	Uchwała nr XLIX/681/05 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2005 r.
Dolnośląska Polityka Rowerowa	Uchwała Nr 3847/V/17 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 maja 2017 r.
Plan rozwoju infrastruktury transportowej w województwie dolnośląskim z perspektywą do 2030 (Kierunki działań) (PIT)	Uchwała nr 7077/V1/23 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 czerwca 2023 r.
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa dolnośląskiego	Uchwała Nr LV/2107/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 października 2014 r.
Polityka Wspierania Bezpieczeństwa w Województwie Dolnośląskim do 2030 r.	Uchwała nr 5457/N1/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 czerwca 2022 r.

źródło: opracowanie własne

Spójność z dokumentami na poziomie ponadlokalnym

Strategia rozwoju obszaru funkcjonalnego, którego członkiem jest gmina Niechlów

Przedstawione w poprzedzających rozdziałach postanowienia Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 r. nr L/1790/18 oraz Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. nr XIX/482/20 ustanowiły Legnicko - Głogowski Obszaru Funkcjonalny, który predystynowany został do realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT). Uchwałą nr LIX/364/2023 z dnia 25 maja 2023 r. Rady Gminy Niechlów podjęła decyzję o współdziałaniu z innymi gminami i powiatami oraz o zawarciu przez Gminę Niechlów porozumienia gminno-powiatowego dotyczącego zasad współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

W związku z powyższym, analizując komplementarność Strategii Gminy Niechlów dokonano porównania strategicznych kierunków interwencji ze strategią ponadlokalną. Występowanie zależności oznaczono symbolem: . Poniższa tabela zawiera również podsumowanie liczby interakcji pomiędzy dokumentami (liczba interakcji liczona jest jako liczba kierunków/działań, które w sposób bezpośredni lub pośredni stanowią powiązanie odpowiedniego celów strategicznych) oraz wskazuje siłę powiązania interakcji (liczona jest jako iloraz liczby interakcji dla danego celu operacyjnego do sumy interakcji dla wszystkich celów).

Strategia Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2022-2030 jest powiązana z celami Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Legnicko - Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego i jest w stosunku do niej komplementarna.

Tabela 44: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030

Strategia Zintegrowanych Inwestycji terytorialnych Legnicko-Głogowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027		I: SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA			II: ROZWÓJ GOSPODARCZY		III: ROZWÓJ INFRASTRUKTURA						IV: OCHRONA I ZACHOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO KOMUNIKACJA				V: TURYSTYKA I PROMOCJA				VI: TOŻSAMOŚĆ I KOMUNIKACJA		
		1.1. Wysoka jakość edukacji i opieki nad dziećmi	1.2: zwiększenie aktywności społecznej	1.3. Rozwijanie oferty związanej z polityką społeczną	2.1. Wsparcie działań aktywizujących rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej	2.2. Wsparcie działań prowadzących do poprawy wydajności i jakości produkcji rolnej	3.1. Zwiększenie mobilności lokalnej społeczności	3.2. Rozwój oferty gminnej w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków komunalnych	3.3. Promowanie i realizacja modelu „smart villages”	3.4. Dostosowanie zasad kształtowania nadu przestrzennego do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców	3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej i komunikacyjnej	3.6. Rozwój gminy w oparciu o współpracę ponadlokalną	4.1. Ograniczanie wpływu człowieka na klimat i środowisko naturalne	4.2. Dbalność o zasoby przyrodnicze i obszary chronione	4.3. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	4.4. Aktywna ochrona obszarów cennych przyrodniczo	5.1: Zrównoważony rozwój usług turystycznych	5.2: Rozwój wydarzeń lokalnych i regionalnych	5.3: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i historycznych	5.4: Promocja potencjału turystycznego	6.1: Aktywizacja i integracja mieszkańców	6.2: Upowszechnienie pozytywnego wizerunku Gminy	6.3: Wzmocnienie potencjału komunikacyjnego
Obszar 1. Usługi społeczne	PZ 1.1 Rozwijanie kompetencji wśród mieszkańców i pracowników samorządów	X	X	X							X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	PZ 1.2 Rozwój profesjonalnych usług publicznych ukierunkowanych na wszystkich mieszkańców LGOF	X	X	X				X			X				X	X	X	X	X	X	X	X	X
Obszar 2. Gospodarka	PZ 2.1 Budowa zintegrowanego systemu transportowego		X				X		X	X										X			
	PZ 2.2 Utworzenie wspólnego produktu turystycznego				X	X					X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Obszar 3. Środowisko	PZ 3.1 Czyste powietrze										X	X	X	X	X								
	PZ 3.2 Odnawialne Źródła Energii									X	X	X	X	X									
	PZ 3.3 Termomodernizacje									X	X	X	X	X									
	PZ 3.4 Efektywne oświetlenie									X	X	X	X	X									
	PZ 3.5 Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej							X			X	X	X	X									
zależność	ilość interakcji	2	3	2	1	1	1	1	1	4	9	6	6	7	6	3	3	3	3	3	2	2	
	siła wpływu	0,03	0,04	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,06	0,13	0,09	0,09	0,10	0,09	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03

źródło: opracowanie własne

Monitoring i ewaluacja strategii

Monitoring i ewaluacja stopnia realizacji Strategii powinny być powiązane z procesem wdrażania i realizacji dokumentu. Zależność ta wynika z faktu, iż ocena stopnia realizacji musi być oparta o systematyczne zbieranie oraz analizowanie ilościowych i jakościowych danych, dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Niechlów.

Głównym celem monitoringu jest systematyczne zbieranie informacji na temat postępów w zakresie realizacji poszczególnych zapisów strategii. Stopień skomplikowania założeń dokumentu strategicznego oraz duża liczba czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które wpływają na stopień realizacji poszczególnych zaplanowanych przedsięwzięć powoduje, że monitoring ma również na celu umożliwienie modyfikacji zapisów Strategii. Jest tak zwłaszcza w przypadku zmieniających się czynników zewnętrznych. Systematyczne pomiary wartości poszczególnych wskaźników pozwolą na ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów operacyjnych.

Niniejszy dokument zawiera 22 celów strategicznych dla których przyporządkowano operacyjne kierunki działania. Każdy z kierunków działania ma przypisane standaryzowane wskaźniki. Przy doborze sposobu wartościowania mierników przyjęto zasadę „Monitorowania znaczących działań i rezultatów” oraz „Zaangażowania minimum informacji”, w związku z czym za wystarczające uznano, badanie wskaźnika pod kątem charakteru jego zmiany („wzrost”, „spadek”, „brak zmiany”) zamiast ustalania stopnia zmiany. W związku z tym, nie wprowadzono szczegółowych wartości bazowych wskazanych mierników, przenosząc kompetencję ustalenia bazy odniesienia miernika do procesu monitoringu i ewaluacji. W procesie monitoringu i ewaluacji, jako poziom odniesienia (wartość bazowa) należy przyjąć wartości wskaźników obliczone dla roku 2022, zaś za wartość docelową należy przyjąć zmianę wskaźnika, obiektywnie ustaloną dla aktualnych uwarunkowań zewnętrznych.

Ocena stopnia realizacji Strategii powinna być wykonywana nie rzadziej niż raz na dwa lata. Odpowiedzialna za nią będzie wyznaczona komórka w Urzędzie Gminy Niechlów, która będzie odpowiedzialna za nadzór nad realizacją Strategii Rozwoju. Zakłada się, iż przyjęty przez Gminę model monitorowania realizacji strategii, poprzez przedstawianie rozliczenia poszczególnych mierników w corocznym Raporcie o stanie gminy będzie kontynuowany i pełnić będzie rolę ewaluacji bieżącej (on-going).

Tabela 45. Monitoring i ewaluacja Strategii.

Zadanie	Realizator	Termin
Realizacja poszczególnych celów Strategii.	Komórka w Urzędzie Gminy Niechlów odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii	Cały okres programowania Strategii – od 2023 do 2030 roku
Zbieranie informacji na temat realizowanych zadań przyjętych w Strategii.	Komórka w Urzędzie Gminy Niechlów odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok
Opracowanie raportów monitoringowych dot. realizacji Strategii.	Komórka w Urzędzie Gminy Niechlów odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok
Przedstawienie raportów Radzie Miejskiej oraz upublicznianie raportów monitoringowych na stronie internetowej	Komórka w Urzędzie Gminy Niechlów odpowiedzialną za nadzór nad realizacją Strategii.	2024 rok
		2026 rok
		2028 rok
		2030 rok

Literatura

1. Strategia rozwoju gminy. Poradnik praktyczny, red. D. Hoikins, Warszawa, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 2021
2. Strategia rozwoju gmin wiejskich na terenach przyrodniczo cennych, red. K. Dubel, Krosno, Fundacja Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, 1999
3. K. Obłój, Strategia Organizacji, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 2001
4. Zarządzanie strategiczne. Kształtowanie konkurencyjności współczesnych organizacji, red. A. Lozano Plantoff, K. Gadomska-Lila, Szczecin, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2018
5. Tworzenie modeli biznesowych. Podręcznik wizjonera, red. A. Osterwalder, Y. Pigneur, Gliwice, Helion, 2012
6. M. Kłodziński, Znaczenie i potrzeba tworzenia strategii rozwoju gminy, Warszawa, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, 2009
7. P. Drucker, Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady, Warszawa, PWE, 1992
8. R. Borowicz, Wyzwania nowych czasów, Warszawa, Polska Akademia Nauk, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, 1993
9. Planowanie strategiczne jako narzędzie realizacji celów organizacji, PM Group, Warszawa, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
10. J. Tutaj, Strategie rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego, „Społeczności Lokalne. Studia Interdyscyplinarne”, Politechnika Wrocławska, 2018
11. T. Wołowicz. D. Reško, Strategia rozwoju gminy jako narzędzie zarządzania zmianą gospodarczą, Zeszyty Naukowe WSEI seria: EKONOMIA, Lublin, 2012
12. G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 1996
13. Strategie rozwoju organizacji, red. A. Szplit, Kraków, Antykwa, 2002
14. M. Romanowska, Alianse strategiczne przedsiębiorstw, Warszawa, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, 1997
15. Planowanie strategiczne, red. A. Klasik, Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 1993
16. Myślenie strategiczne, Y. Allaire, M. Firsirotu, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000
17. M.J. Hatch, Teoria Organizacji, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002
18. E. Kwiatkowski, Neoklasyczne teorie zatrudnienia, PWN, Warszawa. 1998
19. R. Borowicz, „Wyzwania nowych czasów” PAN, IrWiR, Warszawa, 1993
20. M. Kondas, Turystyka biznesowa w Polsce, MICE Poland, 2008
21. M. Mulawa, Gospodarka komunalna misją samorządu terytorialnego w Polsce, Zeszyty naukowe UMCS
22. B. Borowska-Beszta, U. Bartnikowska, K. Ćwirynkało, Analiza wtórna jakościowych danych zastanych, Jakościowe Badania Pedagogiczne, Toruń, 2017
23. Z. Bednarowska, Desk research – wykorzystanie potencjału danych zastanych w prowadzeniu badań marketingowych i społecznych, Marketing i Rynek, 2015
24. Cudowska-Sojko, A., Rola Turystyki w Rozwoju Regionu - Aspekt Teoretyczny, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2011
25. Śleszyński. P. (red), Gmina dobra do życia. Wskaźnik jakości życia w gminach 2021; Warszawa, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, 2021
26. Muszyńska J., Zachowania obywatelskie a świadomość przynależności do miejsca, w: Jarosz E. (red.) Pedagogika Społeczna nr 2, Obywatelstwo, Partycypacja, Demokracja, Warszawa 2016
27. Johnson, G., Whittington, R., Scholes, K., Angwin, D., Regner, P., Exploring Strategy, Pearson Education Limited, Edynburg, 2014

Spis rysunków

Rysunek 1: Położenie gminy Niechlów w Polsce	8
Rysunek 2: Gminy sąsiadujące z gminą Niechlów	9
Rysunek 3: Położenie gminy Niechlów w Mezoregionach w Polsce	9
Rysunek 4: Relacja czynników SWOT	20
Rysunek 5: OSI Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030	22
Rysunek 6. Model graficzny Strategii Rozwoju Gminy Niechlów	23
Rysunek 7: Miejskie Obszary Funkcjonalne.....	33
Rysunek 8: Zidentyfikowane obszary potencjalnych kopalin.....	34
Rysunek 9: Obszary gminy Niechlów objęte postanowieniami Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	35
Rysunek 10. Graficzny model Struktury Funkcjonalno - Przestrzennej.....	37
Rysunek 11: Lokalizacja obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo na terenie gminy Niechlów.....	39
Rysunek 12: Lokalizacja korytarzy ekologicznych na terenie gminy Niechlów	39
Rysunek 13: Lokalizacja gruntów rolniczych na obszarze gminy Niechlów	40
Rysunek 14: Sieć drogowa na terenie gminy Niechlów.....	41
Rysunek 15: Schemat zarządzania procesem wdrażania Strategii.....	48
Rysunek 16: Cieki wodne i wody powierzchniowe w gminie Niechlów	58
Rysunek 17: Obszary zagrożenia powodzią w gminie Niechlów	59
Rysunek 18: Obszary gminy Niechlów zagrożony suszą atmosferyczną	61
Rysunek 19: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą rolniczą	61
Rysunek 20: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą hydrologiczną	61
Rysunek 21: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą hydrogeologiczną	61
Rysunek 22: Obszary gminy Niechlów zagrożone suszą (łączną)	62

Spis tabel

Tabela 1: Powierzchnie gmin powiatu górowskiego	8
Tabela 2: Miejscowości w gminie Niechlów	10
Tabela 3: Mocne i Słabe strony gminy Niechlów	14
Tabela 4: Szanse i zagrożenia dla gminy Niechlów.....	15
Tabela 5: Siła oddziaływania mocnych stron na możliwość wykorzystania szans (SO).....	16
Tabela 6: Siła oddziaływania mocnych stron na zapobieganie zagrożeniom (ST).....	17
Tabela 7: Oddziaływanie słabych stron na możliwość wykorzystania szans (WO)	18
Tabela 8: Wpływ słabych stron na zwiększenie zagrożeń (WT)	19
Tabela 9: Podsumowanie relacji pomiędzy czynnikami SWOT	20
Tabela 10: Cel operacyjny 1.1	24
Tabela 11: Cel operacyjny 1.2	24
Tabela 12: Cel operacyjny 1.3	25
Tabela 13: Cel operacyjny 2.1	25
Tabela 14: Cel operacyjny 2.2	25
Tabela 15: Cel operacyjny 3.1	26
Tabela 16: Cel operacyjny 3.2	26
Tabela 17: Cel operacyjny 3.3	26
Tabela 18: Cel operacyjny 3.4	26
Tabela 19: Cel operacyjny 3.5	27

Tabela 20: Cel operacyjny 3.6	27
Tabela 21: Cel operacyjny 4.1	27
Tabela 22: Cel operacyjny 4.2	28
Tabela 23: Cel operacyjny 4.3	28
Tabela 24: Cel operacyjny 4.4	28
Tabela 25: Cel operacyjny 5.1	29
Tabela 26: Cel operacyjny 5.2	29
Tabela 27: Cel operacyjny 5.3	29
Tabela 28: Cel operacyjny 5.4	30
Tabela 29: Cel operacyjny 6.1	30
Tabela 30: Cel operacyjny 6.2	30
Tabela 31: Cel operacyjny 6.3	31
Tabela 32: Obowiązujące dokumenty lokalne.	49
Tabela 33: Potencjalne możliwości finansowania działań zdefiniowanych w Strategii	52
Tabela 34: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Działań Priorytetowych opisanych w dokumencie Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2030....	54
Tabela 35. Cele strategiczne i operacyjne związane z prawidłową gospodarką wodną oraz zapobieganiem skutkom zmian klimatu	60
Tabela 36. Mapa powiązania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego	64
Tabela 37: Mapa powiązania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów z Krajową Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju	65
Tabela 38: Mapa powiązania Strategii Rozwoju Gminy Niechlów ze Wspólną Polityką Rolną	66
Tabela 39: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Strategii Rozwoju Usług Społecznych	68
Tabela 40: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	70
Tabela 41: Dokumenty planistyczne Województwa Dolnośląskiego - uwzględnione w Strategii	71
Tabela 42: Mapa powiązań i zależności Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	73
Tabela 43. Monitoring i ewaluacja Strategii	74

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465): „Strategia rozwoju gminy jest przyjmowana przez radę gminy w drodze uchwały”.

Przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 odbyło się zgodnie z przepisami art. 10e i 10f ustawy o samorządzie gminnym oraz właściwymi przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 324).

Opracowanie Strategii zlecono BIA Consultor Rybka-Ciurzyńska, Ciurzyński Spółce jawnej z siedzibą w Rzeczenicy, wpisanej do KRS, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk Północ, pod nr 0000479422.

Realizacja harmonogramu opracowania projektu Strategii przedstawiało się następująco:

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizacja
1	Przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami w formie ankiet w celu uzyskania opinii mieszkańców na temat sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, które posłużą do sporządzenia diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	11.2023	Prowadzono poprzez ankiety w formie papierowej. Wielkość próby badawczej wyniosła 284 osoby i została dobrana z przedstawicieli mieszkańców gminy Niechlów. Wynik badań społecznych przedstawiono w dokumencie pn. Badania Społeczne. Diagnoza społeczna. Opracowanie do Strategii Rozwoju gminy Niechlów na lata 2023 - 2030; do Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030
2	Przygotowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, opracowanie wniosków z diagnozy.	11.2023	Diagnozę opracowano w oparciu o analizę danych zastanych (tzw. „desk reaserch) z Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych opracowanych przez Urząd Gminy Niechlów. Wynik badań przedstawiono w dokumencie pn. Diagnoza społeczno-gospodarcza do Strategii rozwoju gminy Niechlów na lata 2023-2030
3	Przygotowanie projektu Strategii zgodnie z art. 10e ust. 2-3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)	12.2023	Proces przygotowania obejmował warsztaty i spotkania: <ul style="list-style-type: none"> ● 27.06.2023- Spotkanie warsztatowe z pracownikami gminy ● 27.06.2023- Spotkanie warsztatowe z Radnymi Gminy ● 21.12.2023- Prezentacja macierzy celów i konsultacja zakresu interwencji strategicznych
4	Ogłoszenie o Konsultacjach	18.06.2024	Konsultacje ogłoszono zarządzeniem nr 72/2024 Wójta Gminy Niechlów z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji Projektu Strategii Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030, zamieszczając informację publiczną na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej. Wnioski o opinie przesłano za pomocą ePUAP do gmin ościennych, RDOŚ , PG Wody Polskie oraz Zarządu Województwa Dolnośląskiego

5	Przeprowadzenie konsultacji	35 dni od daty ogłoszenia o konsultacjach, tj. do 24.07.2024 r.	Zbieranie uwag i propozycji zmian w formie ankiet, także drogą elektroniczną oraz uzyskania opinii od podmiotów, o których mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Opinie z instytucji wpłynęły za pomocą ePUAP
6	Zebranie uwag do projektu Strategii, które wpłynęły w toku Konsultacji, ich analiza oraz przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyników Konsultacji, zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057).	10.08.2024	Wyniki konsultacji projektu Strategii przedstawiono w sprawozdaniu z konsultacji.
7	Zaopiniowanie Projektu Strategii – wniosek o zaopiniowanie przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego	31.10.2024	Uzyskano pozytywną opinię Zarządu Województwa Dolnośląskiego
8	Przeprowadzenie ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	10.11.2024	

Na każdym etapie tworzenia projektu Strategii zapewniono jawność działania umożliwiającą partycypację uprawnionych i zainteresowanych osób oraz podmiotów. Wszystkie dokumenty związane z projektem Strategii udostępniono w na stronie internetowej Urzędu Gminy Niechlów.

Zgodnie art. 10 e ust. 3. Ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057), przygotowanej na potrzeby tej strategii, w związku z czym sama diagnoza nie jest integralną częścią uchwały w sprawie przyjęcia strategii.

W konsultacjach zapewniono możliwość składania ankiet drogą elektroniczną. Wszystkie uwagi zgłaszane przez osoby i instytucje uczestniczące w procesie opracowywania strategii, a także przez organy uprawnione do konsultacji przeanalizowano pod kątem ich zasadności i wpływu na projektowane kierunki strategicznych interwencji, a następnie podjęto decyzje o stosownej korekcie projektu strategii.

Stanowiska organów, do których zwrócono się o opinie w sprawie projektu Strategii wyrażały opinie pozytywne.

Strategia będzie poddawana monitoringowi i ocenie stopnia jej realizacji. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, art. 10f ust. 5: „Strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się ust. 1-4.” Oznacza to, że dla procesu aktualizacji Strategii zagwarantowano ustawowo takie same zasady, jak dla opracowania Strategii.

W związku z powyższym Rada Gminy uznaje Strategię Rozwoju Gminy Niechlów na lata 2023-2030 za właściwie określającą kierunki rozwoju i odpowiadającą potrzebom mieszkańców Gminy.